

TULÓN BONG

BUSAW

Tboli

TULÓN BONG BUSAW

"Big Spirit Stories"

SUMMER INSTITUTE OF LINGUISTICS-PHILIPPINES, INC.

TRANSLATORS

1985

PUBLISHERS

Published in cooperation with
Bureau of Elementary Education
and
Institute of National Language
of the
Ministry of Education, Culture and Sports
Manila, Philippines

Funds for the production of this publication
were provided by the Canadian, International
Development Agency and the Alberta Agency
for International Development.

Tboli Easy Reader 2
17.82-285-1M 54.120-856006N

Printed in the Philippines

PAUNANG SALITA

Ang isang katangiang masasabi tungkol sa Pilipinas ay ang pagkakaroon nito ng iba't ibang pangkat etniko na nag-aangkin ng kani-kanilang wikang katutubo. Gayon man, ito'y hindi naging balakid sa pag-unlad ng bansa, bagkus nagpatibay pa nga sa pagbubuklod at pagkakaisa ng mga mamamayan tungo sa pagkakaroon ng isang diwang panlahat.

Ang aklat na ito ay isa sa serye ng ganitong uri ng mga babasahing inihahanda para sa higit na ikalilining ng mga kaalaman, kakayahan, kasanayan, pagpapahalaga at pagmamahal sa sariling wika ng mga mag-aaral.

Sinikap na malakipan ang aklat ng mga paksang inaakalang magdudulot ng malaki at makabuluhang kapakinabangan sa mga gagamit nito. Sa paghahanda ng mga ito isinaalang-alang ang mga pangkalahatang layunin ng bansa. Isinaalang-alang din ang mga pangkasalukuyang pangangailangan ng mga mag-aaral sa pagpapalawak at pagpapayaman ng kanilang talasalitaan, paglinang ng kakayahang gumamit ng wikang gamitin at wastong pagsulat nito. May inilakip ding mga pagsasanay na inaakalang makatutulong sa mabisang pag-aaral ng wika. Matitiyak na ganap na nilang natutuhan at nauunawaan ang wika kung ito'y buong katalinuhan na nilang natatalakay sa klase at naiugnay o nagagamit sa tunay na buhay.

Nagagalak ang Ministri ng Edukasyon, Kultura at Sports sa pagkasulat ng aklat na ito taglay ang matapat na hangarin at mithiing lalo pang mapataas ang uri ng edukasyon ng mga mag-aaral at nang makasulat din sila sa pamamagitan ng pag-aaral ng sariling wika. At inaasahan din sa gayon, ang madaliang pagkatuto ng bawat mag-aaral ng wikang pambansa.

JAIMÉ C. LAYA

Minister ng Edukasyon, Kultura at Sports

PREFACE

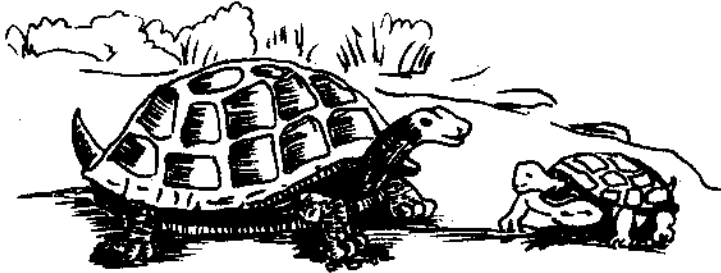
This folktale book contains a number of previously printed stories written by various Tboli writers. They are reprinted here for use in the advanced reading curriculum and for the enjoyment of other Tboli readers.

In order to read Tboli pronounce the letter e as in the, the letter é as in yet, the letter o as in cough, and the letter ó as the Spanish o. The other letters are pronounced as in the National Language.

Yó Kem Nù Lem Nim Bok Ni:

lafin

Tutul Hnú	1
Témê Lus ne Bong Busaw ne Tuha Libun . . .	5
Tuha Logi ne Bong Busaw	9
Bob Semboi	18
Tutul Kem Tau Wolu	20
Tehe Bob Imâ	23
Tuha Logi ne Bong Busaw	30
Bong Lat ne Datù Slutan	32
Tehe Ksut Des Ugu	37
Tutul Tau Wolu Ohuhen	41
Tuha Logi Nù Lem Bnes	47
Tutul Tau Gnan	51
Ngà Hikít	55

TUTUL HNU

Hek kun Hnu. Hikit se nim Hnu, sòn yéen duen. Gel le tólóng sòn lu. Yó gel nmò Hnu kun, gel mō hengalaf, botong gotu gel tlomoen ke yéen. Tey kebkó hengalaf Hnu kun. Okóm yó alì gel kenlit Hnu nim Bong Busaw. Són moen gel kmeyek ke yéen sok tebel Hnu ta.

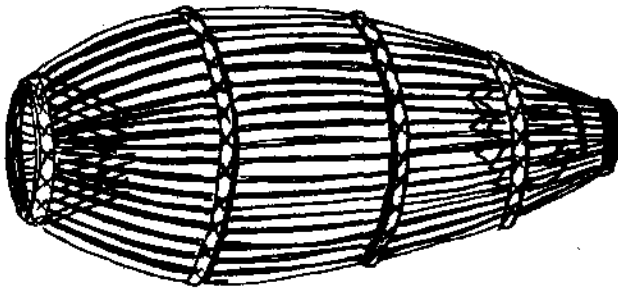
Lemwót kun Hnu sotu kdaw, nen ne bnos yéen lem sol kasuk. Ne lemwót Hnu. Hol monol se kwangen kun, tódô gungol Yê Hnu nim tey menehel gu dlem. Monen, Nóm, nóm, ni boohen.

Uma kóm ni dum Yê Hnu alì gel lò kulihen. Hol henlel Bong Busaw se kun mon du, Nóm,

nóm, ni boohen, tódô getkak Yê Hnu lem sol kasuk. Ominen bud mukal ke Yê Hnu kun Bong Busaw. Ya tey langat Yê Hnu. Tong bud gtóbóng Hnu. Tedu gefet béleém, Yê? mon Hnu.

Hol gungol Bong Busaw se ni hensag Hnu tóbóng kun, tódô gekmó deklían Bong Busaw. Hol gefet se Hnu, téhem Bong Busaw.

Ne e tmakas Hnu, ket gel ktebelen ke yéén, ket gel kekleyek Bong Busaw du. Ali gel knidigen Yê Hnu. Ne e mò atul Hnu, mò tey bu bong. Timbow deng kun, ne e sù Hnu te hala. Hensuen soging mélél lemen. Ominen bud lemwót nen bud bnos yéén lem sufà ksów.

Timbow deng bud monol kun kwang Hnu bud yó Bong Busaw menehel gu dlem. Monen, Nóm, nóm, ni boohen. Okóm hanà mayuk Bong Busaw deng sana tonen soging mélél nù te hala.

Étey, soging mélél, mon Bong Busaw. Hlós là dog bud henwenen du yem udélen mebel ke Yê Hnu. Nen e tô newa yem soging. Ê, mon Bong Busaw, wen gunun nù. Ne e mebel lan Bong Busaw, monen, Kmò kwahu du soging ni? Tô knoluten se kun, bud là. Là gutahen du. Là kóen dog mudél Bong Busaw, monem kô wen mungol du.

Deng ne e lemwót Bong Busaw, tódô husek elemen nen e mô hendlà mken soging lemen. Ya tey kegtuhen. Ne e deng kkenen soging tô hewà Bong Busaw. Weyò, laen dog lanen hewà. Tódô nù lemen Bong Busaw efet mom tódô gtungô bè yó lemen. Ominen yó he kun tilob kmò Hnu nmò. Laen dù bud hmala du. Là buden gel mlóy ebè gunù gel tmóbóng ke yéen.

Ne e talak kemdaw kun, deng gnóm Hnu ne kbitilen. Tu Hnu mulék ebè gunù igò Bong Busaw mom skibung longen lem bu nù te hala.

Hek ne e kól bè gunū Hnu. Gna gun tódô matahen bè yem le nù te hala. Mni, mon Hnu, yem alì gel hmala dou. Deng ne e hbong Hnu ofi nen e hendlà dnutung. Ne e gnóm Bong Busaw yem tey kinì ne kebel.

Deng nen e btik mung du langaten. Benkólen lemangat, laen dog tmóbóng du. Yó ne kun Bong Busaw, ngangen lemangat Bong Busaw efet là buden mgel. Tódô megtofu Bong Busaw. Tódô temdok tihen te hala.

Kyà, mon Hnu, tey alì gel kehlalahem do. Lelem alì gel kmeyek ke Yê. Lelem mom mnagaw sogingu. Ne e tulé Hnu bu gu te hala nù lemen Bong Busaw. Tódô lesbeg etlaan deng mom temdok Bong Busaw. Ne e mò Hnu mtól ke Bong Busaw. Ominen gotu lemgas tmudà du.

Sónen ne tutul Hnu, snulat Gadu Ugal.

TÉMÊ LUS NE BONG BUSAW NE
TUHA LIBUN ENGGED

Hek, mon Témê Lus, na olo nauy le Sembilâ dé nim kdaw ni. Nee tenngel ke là élél le ken ne utón, aní new ne hlun hlowil bélé le. Yó boluy sembilaen, Bong Busaw ne Tuha Libun Engged, yehenen.

Hek kun nee lemwót Témê Lus ebè le Bong Busaw. Nee kól kilil lósól le Témê Lus, yó hendemen dmimune hbaling ngà. Angat monu Mà ne Yê. Tahu se, lemwót Témê Lus ne yó monen bè yem kehesuten gu bak dól, monen, Na Mà. Botong kfotut Bong Busaw, dalang se Tuha Libun Engged.

Bud mon Témê Lus, Na Yê! Yéy, Yê, tey kegenu mebel kuy. Là tngónu lan ebélé ye. Igò sem ou du hol ngà ye.

Na, Tuha Libun, mon Bong Busaw, tehe wan kô ngà te, déke deng menes ne bud mowil? Hol hendemem, déke deng klifót te.

Bud mon Témê Lus, Na Mà ne Yê, tek són

ou se ngà ye.

E Tuha Libun, tahu kô wen ngà te? Na ilô te du ke ngà te, tilów dók hen-is te ebéléen yem ohu te yóó, ke là nékéten du, tahu ngà te. Ne le hen-is ohu bong, botong kbongen ngà safi deng mukuk hangahen, mom olon demiwel ikongen yem tey ohu yó.

Na, tahu Tuha Libun, du ngà te abay se là dog nékéten du. Bud mon Bong Busaw, Tilów bud tudà te ebéléen yem kukù bong te yóó, ke là knemesen du. Hek, ne e hewót

kukù bong. Mom olo kukù bong hihil bè haha
Témê Lus ne monen, Myawaw.

E tahu Tuha Libun, là dog knemesen du.
Ne le e hendengen mò ken bè Témê Lus. Tné-té
Bong Busaw ngà mósólen, hanà kbongen dobung
kling ukuk teneden. Yem msó tnógó Tuha
Libun Engged, kbongen ngà bungu meindang.
Laen selen, tey ken bong ne gotu blay le
ebéléen. Mon le, Yó Nga, mò ken nitem ebé
yó kem bé ne témê me.

Tahu se kun, deng nee nkay Bong Busaw
yem ken yó tong sotu tbungus udi. Nen e
hifay taken yem ngà mósólen, kbongen dobung
kling, hana mukuk teneden. Ne snóólen
kbongen doun bilà bal.

Tikóng nogot Témê Lus, là kóen dog feng
mken, tódô hendlà benkes bnikisen. Tek
kbongen keb blotung. Nen e snifà yem
tbungus ken, gdek tek seel gunuen bè solu
Bé Gawang. Deng nee lem wót hebélét Témê
Lus, sulék btù hensagen, monen, Kyaem Bong
Busaw.

Sulék hebtù le Bong Busaw, dlumu le lewu
le Tuha Libun Engged, tong kbongen féw kafal.
Ni se kun tutul tulón Mà Bina.

TUHA LOGI NE BONG BUSAW

Sotu kdaw kun, lemwót Tuha Logi nee hlinggel tmuos luos bè but yem tey klambaden lunay bong. Ngängen na kun efet gsut béleen Bong Busaw. Tedu nmoem bè ni ni du Sembilà, mon Bong Busaw.

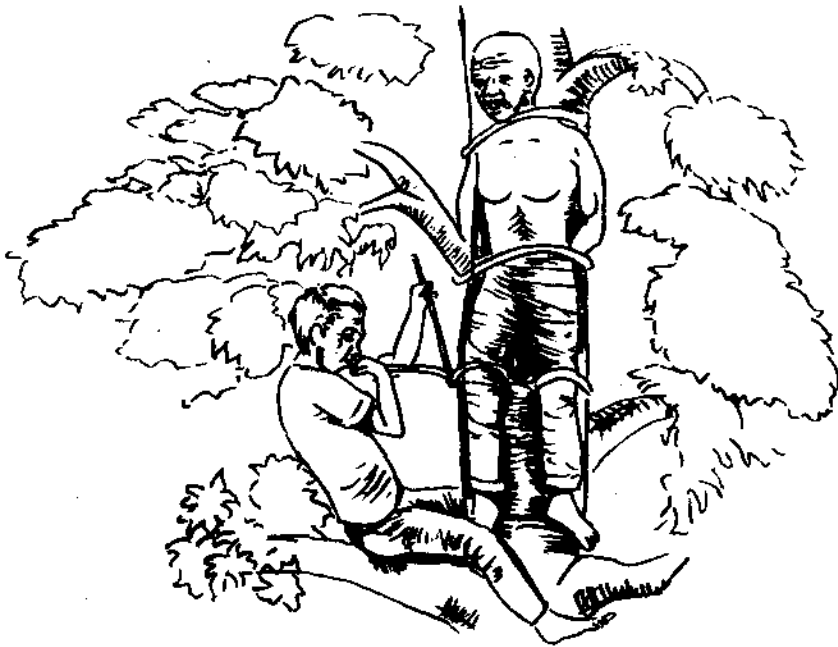
Là, mon Tuha Logi, tnuosu nim luos nii Sembilà mò bkesu lówóhu bè nim lunay nii. Yakà tek lewu ni du kbelen lenos bong. Kdê koyu gotu hugón. Tek sotu koyu là hugónen, són nim lunay nii.

Adéy, Sembilà, mon Bong Busaw, hol knoduhem ou Sembilà, hol bkesem se dou lówó ke bong nawahem dou.

Ê, mon Tuha Logi, béem tlek tenbleng nim dou nmò Sembilà, luken laen dù luos tek sónen ni.

Yó sen du Sembilà, mon Bong Busaw, ke bong nawahem sbilà dou, hol hegnahem ou.

Yó, mon Tuha Logi, ke là bilau kóm là

kô new e bkes kóm igoen tey élél luos.
Kunen ne, mon Tuha Logi, bkes te uu sen.
Ne tahu se, yó mon Tuha Logi, Gnahi mkaf
Sembilâ, tukóe huli kóm he.

Timbow le deng kól bè hol gunun sóól
lunay le Tuha Logi ne Bong Busaw, omin Tuha
Logi bemkes ke Bong Busaw. Tólóng bkes bè
bukolen ne tólóng se bè lówóhen ne bè
kuluhen.

Timbow deng kebkes Tuha Logi ke Bong
Busaw, ominen kmolos elaan. Yó ne, mon

Tuha Logi, Tebelu u ne Sembilâ. Lemwóte ne
na bud mebel dou luos mô bud bkesu dou lówó.

Kodum du, mon Bong Busaw, ke là bong
nawam dou, là kô nem e gna bkes dou.

Myó se, mon Tuha Logi, ke là mayuk
nawaw kóm là kô new e gna bkes kóm igoen
élél luos.

Timbow deng kól laan Tuha Logi, ominen
semtitik knuguhen ne ominen hemtom but
lunay. Ya tey ofi sektes etta ket ne
kbongen sebnil. Ya Bong Busaw tey
langaten, là bol udélen. Ntóhem ou Sembilâ.

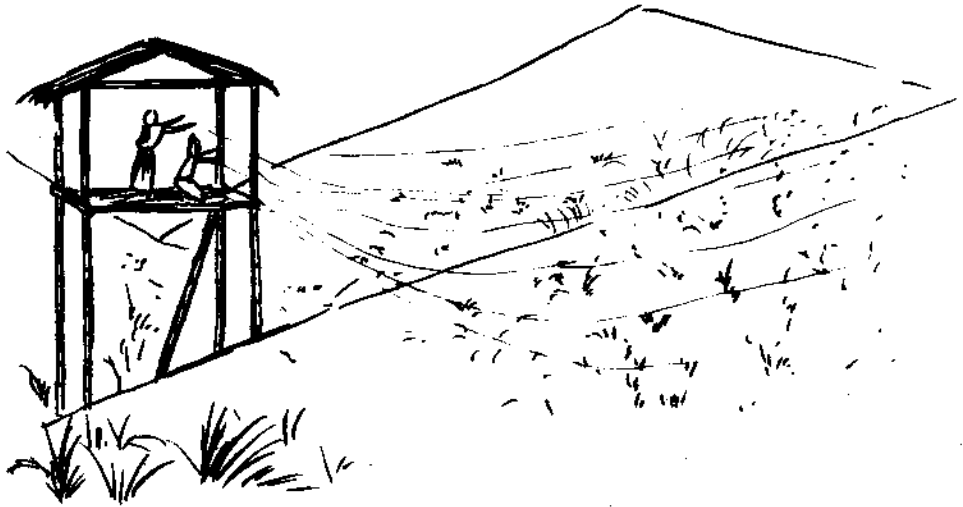

Mataye dou Sembilà. Okóm se ni du
Tuha Logi, olohen temdélé ke Bong Busaw
etta.

Hek deng nee hto bkes Bong Busaw,
tódô lesbeg btang ebè but lunay. Kyaem
dé, mon Tuha Logi. Ofo kóm ali tembleng
yem dou nmò.

Duhen yó, bê te kendel gel hentahu ke
wen tulón ke dumu te kut. Na te henklol
ke tahu duhen ke là, anì là mkél te ke
Bong Busaw.

Ni se kun tutul tulón Aning Malan.

TUTUL KEM NGÀ MANGAT

Tehe yu kun ekni bè kem tau gnan wen kem lewu ngà mangat, okóm ni kem ngà ni hlò libun. Sotu kdaw kun mangat le yó kem ngà, wen bnotu nit le abay se mayuk yem tniba mà le. Ne tey tilob yem bungu halay mà le. Ne wen ngà gunù snéen okóm nim ngà gunù ni tey geta. Yó boluyen angat. Ne tódô ket hlafus le tendo lemwót yó kem ngà libun.

Ne timbow deng malù hulô ne yem halay gel nangat le deng dô sóól twoguhen yem mò khulóen. Ya tey kehyu nawa yó kem tuha le abay se ton le alí tilob yem bungu halay le.

Ne laen kô hol kem siten yem halay le.

Ne sotu hlafus bud le lemwôt mangat yó kem lewu ngà. Ne timbow le kól ditu, tô bud kteng le yem dauf ne yem lolol okóm là kô gbek le du. Tódô mgel yó kem lolol aní monem Bong Busaw yem le mafas yem lolol. Ne són mò le stulón yó kem lewu ngà. Yó mon le, Yéy, moen ni du ke là hyu bud kengteng du nim lolol nii. Ne yó bud mon le, Wen tau hlowon ni.

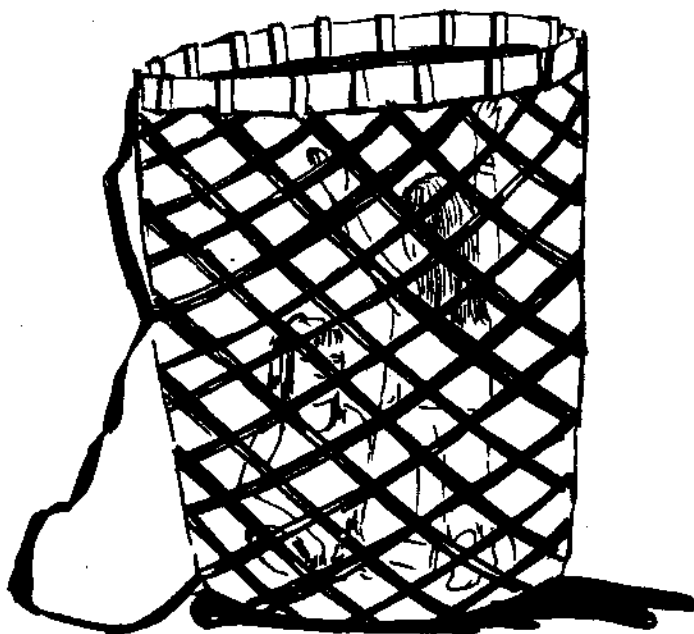
Ne timbow deng malù legen udi tódô ton le se Bong Busaw mnedged gu dlem, nbóen tey kalat bong. Ne ya tey klikò yó kem ngà. Ne ominen

kól bè yó bè yem, angat Bong Busaw ne monen,
Ni Témê, soging.

Ne mon yem ngà twogu, Tolo wen kum soging
he Témê.

Ne bud mon Bong Busaw, Sok là mýô ye ma
du ni soging ngem, kà nséku kuy. Ne tahu
se, omin le ma du yó kem lewu ngà. Ne tódô
kteng Bong Busaw bè sigel yó kem ngà ne tódô
suen lu lem kalat. Ne ominen mit kul lem wót,
laen kô dù monen.

Ne timbow deng malũ mayuk udi yem lan le ominen mon du yem ngà libun twogu, Tagad he Témê, tolo geskét nomongu. Tahu se, nen ne bud mdà Bong Busaw, anì monem ma le yó kem bungu basuk mò hsù le lem kalat Bong Busaw. Ne bud ton le yó kem bungu sobuy, bud mon le mò ke Bong Busaw, Tagad he Témê, tolo btang swat me. Ne tahu se, bud mdà Bong Busaw ne bud na le yem bungu sobuy bud sù le lem kalat Bong Busaw. Són mò Bong Busaw tendo mon du, Tey le blat nim le Témê.

Ne timbowdeng ali wen ne yem sù le lem kalat Bong Busaw, deng tey blat ne yem nbóen. Ne eles le stulón yó kem lewu ngà, yó mon le, Sok wen ton te yó kem koyu kogò hol te hetlasik mogot anì wen lan te gewà. Ne tahu se, omin le moni bè yem bekug nù te lan hol lemolo laanen se Bong Busaw ne tódô le téwéng yó kem lewu ngà. Okóm là dog tngón Bong Busaw du ke deng le hewà yó kem ngà. Ne tódô hekteng Bong Busaw, kóyóen ke géhél kól bè gunũ abay se ali blat yem nbóen. Yó tendo mon Bong Busaw, Tey le blat nim le Témê. Okóm là dog gungol Bong Busaw du udél yó kem lewu ngà, hendem Bong Busaw deng le

tungô yó kem ngà. Okóm ni kem ngà deng le
sana kól bè gunù le yéen.

Ne timbow moni bè gunuen Bong Busaw, yó
udélen monen, Yó Tuha Libun, nogotem aut.
Ne tahu se, omin yehenen mogot yem aut yó.
Mon tuha libunen monen, Tedum muhem ali mit
du yó dum tey basuk yóó? Ne mon Bong Busaw,
Dê monem dé Tuha Libun, déke tiked nim
kesdóu. Ne timbow kól ta Bong Busaw tódô
tnga, Etéy, monen, deng le gotu hewà yó kem
tey tilob sdô nitu eginu. Ne tódô olo Bong
Busaw henà.

BOB SEMBOI

Hek kun Ngà Boi, tek sotuhen tebel ta.
Gotu le lemwót kun kem tau, ne le e mlok
sdô bnes. Ngang le mlok kun efet sendawen.
Okóm gna ebè gunù kun yem ohu tehe lok le.
Ne mudél yem Ngà Boi, monen mò yem ohu, E
Ngà Tù, wen kô nékétem?

Ne mudél se yem ohu, monen, Wen se nékétu.
Wolu sdô, okóm là gkenem du kóm.

Okóm yó gel nmoen kun nim Ngà Boi ni,
gel tembong ne mewel ne gel msif. Hek kun,
ne e btang elaan yem dalam tbéhen. Kewóten
bè yó kun nen e nwa yem dalam. Hol nsoken

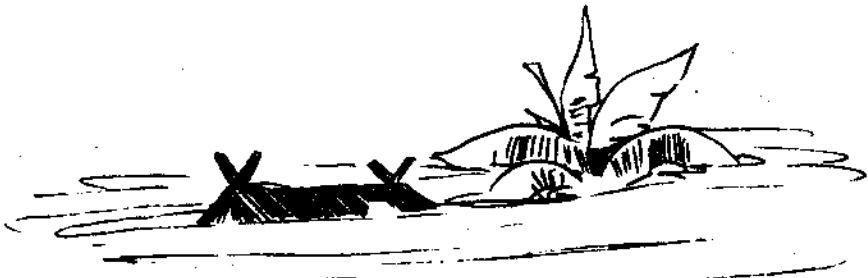

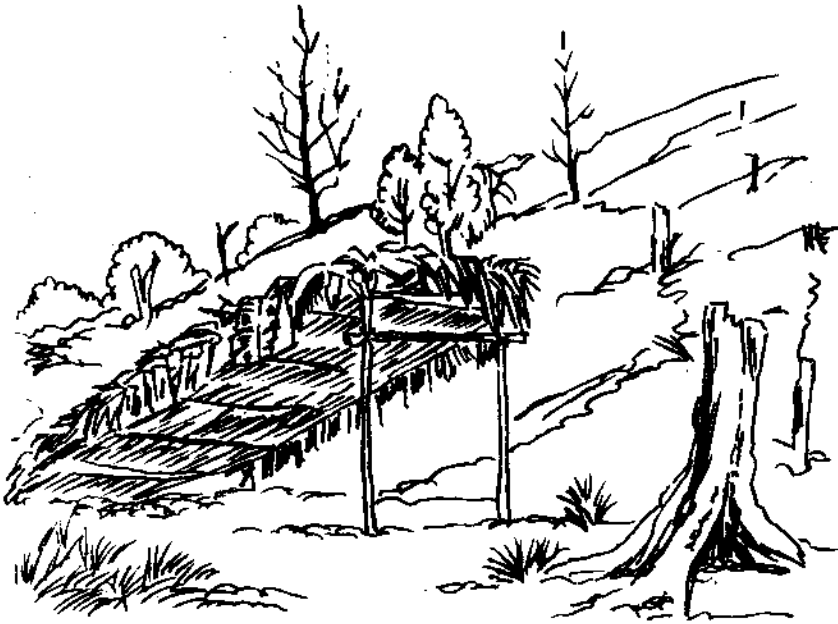
se yem dalam mteg laan yó kun koni, tódô
tembul él. Ngangen tembul kun efet bong.

Omin Ngà Boi ma bigu tô sukuben du.
Tnódónem mom temnú él tembólóy eta. Bud
nahen sung kun, tô suuben nim él tembólóy.
Mom lenwéen nim tey él, ngangen ne kun gbut
hehek él. Ngangen ne sóól hehek él,
ngangen ne kun tódô geblós etlaan yem gunû.
Ne mung lemneb yem Ngà Boi abay se tehe
lennà bè yem ksólóken yem ohu kól bè gunû.

Hlós boluy le yem bob senlem lem Trineg
Bob Semboi, abay se tehe lemwót bè yó yem
Ngà Boi, lennà lanen mudél ebè yem ohu.
Bè kdaw gnan, là kóen hyu mò semblow. Sal
lé gel kenfô leték, dun ke lennà le. Sónen
ne tutul Bob Semboi.

Nim smulat du nim ni Gadu Ugal.

TUTUL KEM TAU WOLU

Tehe yu kun ekni lemwót kem tau wolu, mógów le elem tuduk ne le e hnénég blatik le. Sotu ngà mung kul. Tehe le hlafus, slong le gefet deng tey kimel. Mon le, Tagad tenggel he blatik, tenggel haya he. Na kuy mò slung gunu kuy tungô.

Tahu se. Deng haya bè yó lemwót le ménég blatik. Ne kól ditu, wolu se mógów, wolu se sdô le. Gotu nwit le ebè slung, ne tódô sotu kun métê yem kun sdô. Ne

sotun se kun métê du kun sdô yem ngà mung kul yó koni. Deng yem sotu, bud bnausen, bud lemwót. Bud deng sotu tódô lemwót, là dog le sfangat. Ngangen gotu lemwót yem kdê le, sòn yem ngà tagak. Ne deng se kun, ominen bud hebkó lemwót snéen.

Okóm bè yem kdê le, fat se yem là bentù le yem kulu sdô le, fat se yem bentù le kul. Timbow kól bè lan yem fat là bentù le yem kul kulu sdô nwit, fat se matay. Gotu nsék le lihol yó kem tau mbô kul yó kem kulu sdô tehe nbô le. Yó gfat le yem ngà udi tehe mung kul.

Ne tek fat tau bud gehlós mulék eta. Ya tey ketnga yó kem tau deng gefet abay se mefet kifu là kól yó kem tau tehe dumu le slomong.

Ominen hlafus bè yó gotu hnénég le lu mulit lan, ne gotu ton le lu deng mekleng kulu le. Ya tey ketnga le, là tngón le du des yó kem dumu le. Omin le gotu mit yó kem fat bnaus yó kem tau deng matay. Yem

kun bnaus yem ngà tódô heflós le ebè yéen,
dalang se bnaus yó kem dumu, tódô heflós
eted le ebè yó kem kul tuha libun. Ya tey
kik le nee sòn yem sdô kól eta. Là bud
ton le kul kól yó kem kul tuha logi. Ya
yó nem yê yem ngà, deng tódô tô hatayen
kiken. Là bud tonen du kól yem kun ngà.

TEHE BOB IMA

Hek kun, Tuha Logi lemwót mógów elem tuduk. Timbow deng mayuk udi lanen kun, ne gbel bè hendemen se yem bob tehe maen. Ê, mon Tuha Logi, nee slob ditu he dé ni.

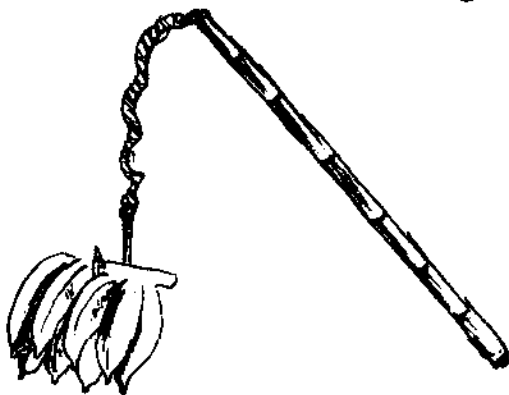
Hanà tolo mayuk Tuha Logi kun, tonen wen tau tolo lelen bemklil yó kem utón nétéen. Wós, wós, mon Tuha Logi, Wè Sembilà Bong Busaw benlek.

Là ne kun, Bong Busaw mom henlelen kudung elem ofi. Yó nmò Tuha Logi kun, nen henbnos Bong Busaw. Ne yó mefet lem hendem Tuha Logi, hendemen tnondohen Bong Busaw.

Tahu se kun, dilot Tuha Logi kbahuen,
 ominen nee tembal yem luyung bkelen tonen
 mdà bè tubé él, nwahen, ni dé kmou du monen.
 Là ne kun, sulif Tuha Logi, snubóen yem él ne
 igoèn hemnú du te kwangen yem luyung bkelen
 yó koni. Hol lumun tô yem sotu utón bong
 kun kmò Tuha Logi.

Myó kun, Bong Busaw tolo nee dmulé bè yó,
 nee mton Bong Busaw. Etéy, etéy, monen, kun
 bagi tey utón bong. Là ne, hetlasik nwahen
 duléhen, yó tanay fanen duléhen sfék soging
 lemuku deng mélél. Bà mon kbong duléhen kun,
 lumun kmoen ne kbongen sdangan kuleng. Yó
 kbong féten kun, kbongen fét ngà nati. Yó
 udélen Bong Busaw, monen, Kbelem kóm he
 kedeng. Nen e hloyol duléhen kun Bong Busaw,
 ani monem sana henwós Tuha Logi soging fanen.

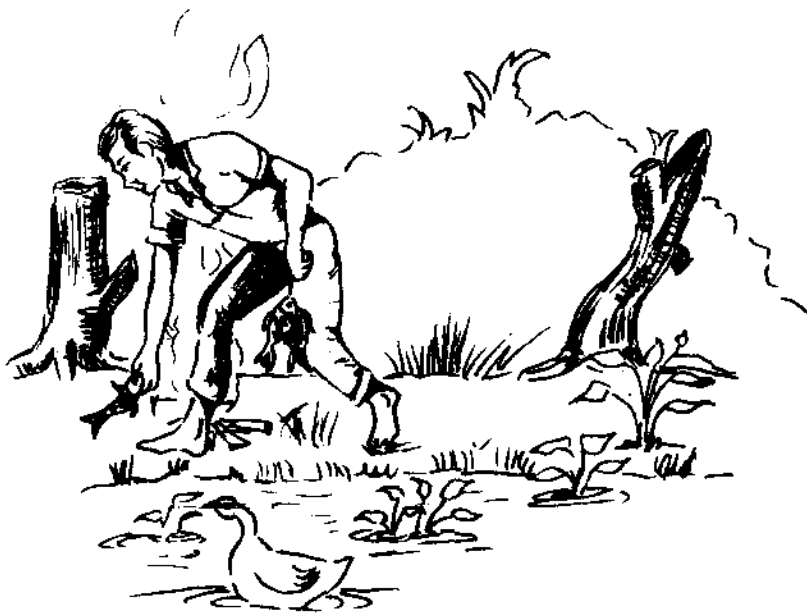
Timbow sikót Bong Busaw se yem duléhen,
weyò, smalà deng mom hnagawen fanen. Omin
Bong Busaw bud ma yó kun henkù ken mò bud
fanen duléhen.

Senged se kun, bud tódô henwós Tuha Logi
ditu lem él. Weyò, mon Bong Busaw, bud
hnagawen. Là ne kun, laen bud gunun ma mò
fanen yem duléhen. Nee mudél Tuha Logi kun
ditu lem él. Yó monen, Buset nséken Busaw.

Là ne kun, són nmoen heklingu Bong Busaw.
Bud buden kun mudél, monen, Buset nséken
Busaw. Són moen htifes kun Bong Busaw. Bud
mudél kun yem gungolen yó koni.

Nee mefet bè Bong Busaw ne kun klikoen,
nen e hbélét mlóy de kun Bong Busaw. Mgel
lem buten kun, leembang ongu tfok lem tukóen,
ke mgel lem tukóen tfok lem buten. Là ne,
kéng wen mon du bè yem sual luos dinihi he.
Nen e glumfak sual luos kun, tódô tenwilen
lewu ngà lem mata Bong Busaw, yó ne kun
lóyen.

Ominen motun e te kembu Tuha Logi ne gotu

nukuhen yó kem utón deng tnofu Bong Busaw.
Kyaem, mon Tuha Logi, ofo kóm gel tô mngaw.
Mulék kun, Tuha Logi, nbóen yó kem utón yó
koni. Hebetiki kut Tuha Libun, nogotem kut
aut. Étey, étey, mon Tuha Libunen, gunuhem
gu mbô ni de?

Béi tagad smólókem he dé, Tuha Libun.

O, yó kô Tuha Logi, mon Tuha Libunen.

Timbow hayahen bè yó kun, mógów Tuha
Logi ebè Wè Sembilà Bong Busawen. Kól ditu
kun Tuha Logi, myó kun Bong Busaw le legmot

kumù bè yó. Són nmoen tendo dmolong, bà mon
tey ketduk yem matahen. Mon Tuha Logi se kun
bak dól, Moem legmot yó Wè Sembilà?

Mon Bong Busaw se, Tmau kóm de mudél yóó?

Ou, mon Tuha Logi, wè sembilaem. Moen de
Wè Sembilà, ke là bud dilóem dou du?

Adéy, mon Bong Busaw, Wè Sembilà, tey
bagiu dou. Denge butô.

Moen de, mon Tuha Logi.

Lanu tô mnigef ekuloy Wè Sembilà, gotu
gtagaku Wè Sembilà, tu kem utón deng gutahu.

Moen de ke gtagakem, mon Tuha Logi.

Abay se wen hmikò dou, monen. Yó udél
tum hmikò dou, mon Bong Busaw, monen, Buset
nséken busaw, uma mudél lem linu. Duhe kóm
klóyu, mon Bong Busaw, là tngónu du gunuhu
gemtagak du matahu bè yem tey alí klikou.

Ani monem matahen yó kun, deng mom sana

slob Tuha Logi bè yem sual luos gunuhen
gtéwéng. Hatayu dou ni, mon Bong Busaw, laen
dù bud htonu dou.

Déy, mon Tuha Logi, yake tu dé mata tehe
tebelen dou tehe Imà, tey mata tilob ne
mtataw nóngen ne malù bong.

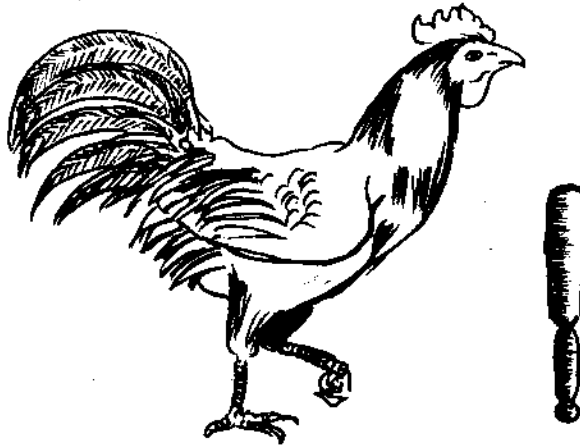
Kungolen du Bong Busaw kun, yem mon Tuha
Logi, tódô kem dlu kenfóen Tuha Logi ne
monen, Hatayu, là bud gebel ken bè kem ngau
dou, Sembilà. Hol blayem dou mata tehe Imà
te.

Là, mon Tuha Logi, là bayau du kóm.

Yó ne kun kehekoduhén Bong Busaw, gotu
blayu kóm kdê folu, mon Bong Busaw, ke hol
knoduhem ou.

Slong blayu kóm mata tehe Imà, mon Tuha
Logi, ke blayem dou yem mósól là tmiba ne yem
bogul lubag là mò nes.

Yó ne Wè Sembilà, mon Bong Busaw, élél
là blayu du kóm yó de. Balù yó hem hol mget

kliihen bè kem ngau. Tahu se kun, blayen ke Tuha Logi. Ya tey kehligalen Tuha Logi, deng gutahen yem kóyóen bè Bong Busaw.

Sulék udél Tuha Logi beklil semfulék kun, Kyaem Bong Busaw, ofol kóm gel mnagaw bè Bob Imà. Abay se yó gunu Tuha Logi mni du yem mósól là tmiba, ke sok kmóót, tódô btang gu lem baken hlò blongon. Ne yem bogul lubag là mò nes ke sok bogulem, tódô luduk kem nes hanà là maful. Sónen ne tutul Tuha Logi ne Bong Busaw.

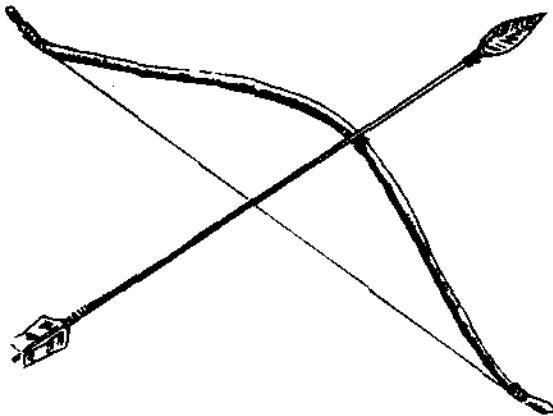
Ni se kun tutul tulón Danilo Go.

TUHA LOGI NE BONG BUSAW

Sotu kdaw kun lemwót Tuha Logi nen e mlok. Yó niten boho ne hanak.

Ya tey kegen Tuha Logi mógów gu lem yem numa ne dlag kun, laen kô géhél tonen iwas.

Ngang Tuha Logi mógów kun efet gsut bè kilil gunù Bong Busaw. Yó tolo nmò Bong Busaw kun, tolo temngel tugom ta yem tuhod bong nù kilil gunù. Yó ne kun Bong Busaw tódô kudung là dogen mudél. Ne yó nù lem nawa Tuha Logi, monen, Na genti Bong Busaw dé ni, sukat yem laen dù gutahu.

Tahu se kun, nee genti Tuha Logi Bong Busaw, tódô metlool doli klingu Bong Busaw. Adéy, mon Bong Busaw, tau du genti dou ni? Ne mom yó he kun kton Bong Busaw ke Tuha Logi.

Tey, mon Bong Busaw, tey hlayamem dou, Sembilà. Deng mom gentiem doli klinguhu.

Étey, mon Tuha Logi, fol do tô genti kóm, Sembilà. Fol do ke iwasi.

Tey, mon Bong Busaw, moen kmatahem uu, Sembilà? Moen ke là nam na gel tenngel du sok wen nmoem. Tô kmò du doli klinguhu ni, Sembilà?

Là, mon Tuha Logi, tódô senfak ne, Sembilà, ani hyu msok yem hanak mteg du yóó.

Tahu se kun, tódô senfak Tuha Logi doli klingu Bong Busaw, olohen tmebel dolihen. Omin Tuha Logi mulék ebè gunuen, olohen nee tmondo ke Bong Busaw.

BONG LOT NE DATÙ SLUTAN

Tehe yu kun ekni, wen tau datù bnoluy le Slután. Nim datù ni, tey wen kendengenen ne wadag kem ógófén. Tey wen kem tau sakufen ne lelen tey wen yehenen ne kem ngaen.

Sotu kdaw bè yó, gotu sentifunen yó kem tau sakufen abay se wen tulónen kul. Timbow le gotu kól bè yó, monen mò kul, Gotu senket hnogotu yu ógóf mò hból ye. Wen se hnogoten safi, wen se bew, kudà, kambing ne kdéen kay ógóf, gotu senketen lu.

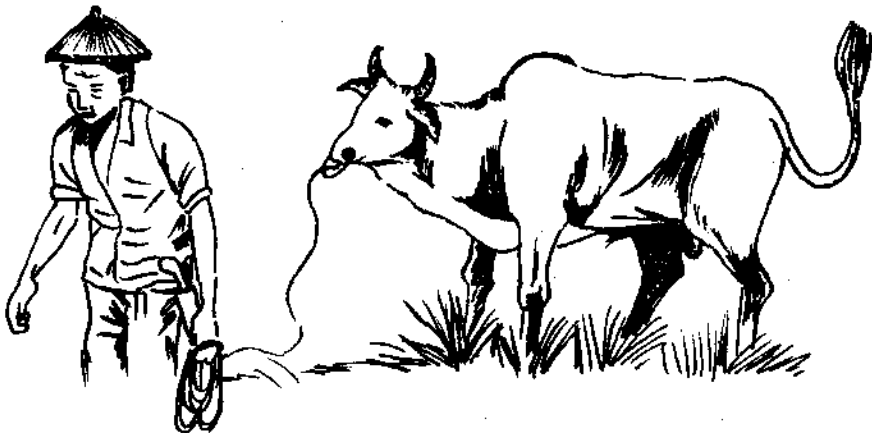
Timbow le deng mulék yó kem tey tau, wen gtulón nawahen yem datù. Snólóken bè yó kem tau gel dóken ke tedu gunun nù Bong Lot. Mudél yem sotu bélê le monen, Tu dé Bong Lot hlékê laan.

Hek kun, deng nee htaba Datù Slután Bong Lot. Monen mò ke Bong Lot, Laen dù dumu ógóf tebel bè ni, tek sòn nim safi logi. Ne mon Bong Lot, Kihu ne afas wen se dou.

Deng lemwót Bong Lot, okóm bud tnaba
yem Datù Slutan, monen mò du, Tolo wen
sentulón te là dengen deng. Mon Bong Lot,
Tedu se bud sentulón te Datù?

Bnalà Datù udélen, monen mò du, Béi
abay hbakà kóó. Kesok deng mngà yem safi
logi yóó, hol dou tanay ngaen. Sok gewuhen
dulék mngà angat kóm funen. Tahu se, Bong
Lot knotuken yem udél Datù Slutan.

Lemwót ne Bong Lot, niten mulék ebè
gunuen yem safi logi. Tikóng kól ditu,
hyu hninggelen mò labaten. Tódô gel neteden

ken yem safi. Hendem Bong Lot bè knuen,
monen ne senflós hemken du nim safi ni ani
géhél mngà ne géhél wen dou bad du.

Sotu kdaw bè yó, mon Datù Slutan mò kem
sendaluhén, Hol ye mógów ebè kdéen tau
nogotu. Hol bê le abay mógów elem él new
ne dyo ni kdaw ni. Tahu se, hetlasik yó
kem sendaluhén, tnulón le kdéen tau sakufen.
Mon le béen abay wen mangay él ne mfuk
duhen ke dyo, déke lebol yem él.

Tahu se, lemwót dyo yem datù ne tey wen
sendaluhén mentey du. Yem igò Datù Slutan
dyo, wen tey lebol gu leged ne là mólósen
yem él. Tey sidek kebut Datù Slutan,
tnabahan sotu bè yó kem sendaluhén, monen
mò du, Hnebelem dou kun yem fen lembol nim
él.

Ne tahu se, lemwót yem sotu sendalu
snubóen yem él. Deng nen e ton yem tau
mfuk nes bolok ne kem tdafu.

Adéy, mon yem sendalu, tmau kóm de mfuk.

Ne mudél se Bong Lot, Ou gi, mfuke.

Timbow deng ksólóken du, nwtien Bong Lot etu bè gunun seblà dyo Datù Slutan. Hek, deng nen e kól ditu Bong Lot. Tódô sedlu hulô lem uyóhen yem datù. Monen mò ke Bong Lot, tey laen dù adatem do, igou deng mon du béen wen tau mfuk ne mógów lem él. Mone tahuy kô Bong Lot, nfesu u.

Adéy! Bê, Datù, béem hensidek ou. Tulónu kóm gunuu mò du nim ni.

Mon Datù, Yó géhél tulónem.

E, Datù, ni gunuhumfuk ni kem kgal bolok ne tdafu, abay se msut ngà Mâ, laen dù sofuten ne kgalen.

Lemwót bè yem udél Bong Lot deng mom milud kebut Slutan. Monen mò ke Bong Lot, Moen ke tnondohem ou igoem temngón du yem logi la hsuten ngà, moen se ke udélem yó.

Timbow deng kudél Slutan, bnalà Bong Lot, monen, Igò sem kóm du Datù, kóem hesegyokem dou yem safi logi, monem mò dou kesok mngà hol sensebad te. Igoem temngón du safi logi là mngaen.

Tódô kem mulék lana yem kebut Datù Slutan. Mudél bè kem sendaluhem monen, Bê ye hensidek Bong Lot, abay se senged kum wen salaen. Tódô hewóten Bong Lot, monen, Hendengem nfukem:

Tahu se, lemwót Bong Lot deng mom semkékê kulihen, monen, Kyaem dé datù abay se kóm tnondohem ou. Sónen ne.

Ni se kun tutul tulón Linda Calis.

TEHE KSUT DES UGU

Tehe benwu gnan kun ekni, wen kem tau sdumu setnù le bè yem tey gunù bong. Yó gunu le setnù ni kem tau ni kun, abay se là mójô le ke tô le slayuk yem kdê le. Ne ni kem tau ni kun, tey sbong nawa le. Ket nmò le, ket gunu le stóbóng.

Sotu kdaw kun sensatul le kehek le, yó kem tau setnù yó koni. Yem bulón yó, yó se kun bulón mehek. Ne tahu se, nmò le butengen yem kehek le.

Là ne kun, tek haya kehtohen yem buteng le mehek. Yó nmò le gu laanen, fen le métê onuk yó kem logi mò angkat utón le mehek. Ne fen yó kem libun eles hemtifés yem ken le.

Tikóng hlafus bè yó kun, hanà tolo minal deng le sana lemwót, abay se alì mayuk yem tniba nehek le, ne luken alì lamàng.

Tahu se kun, gotu le lemwót. Tódô mulék sotu gmunù. Tek lewu kun ngà tebel bè gunù, bede hlò ngà libun. Là kô nit le kul abay se là deng le hol kemgis mógów.

Tikóng deng talak kemdaw kun, sòn mò le temngel ebak sut yó kem lewu ngà. Tô temngel le yó kem tuha le mehek ke deng le kól. Okóm là kô dog ton le kul. Ngang le mangat kun ni kem ngà ni efet móyónen kimel. Là sem dog ton le kul kól yó kem tuha le. Slong le mom kól kun yó kem tau mehek, deng hulô but longit, abay se là hol le hlóng, deng sidek kliteg le.

Tikóng le kól ta kun, tódô le henmung hlilil tungô. Bud motun sotu kun, bud tódô

hlugod bè yó. Ne tódô són ketngón le. Olo le gel hemyón talak seel yem nwit le ken, bud le tódô hlugod. Ngangen ne kun efet le msulék yem kdê le. Són mò le stulón ni kem lewu ngà, mon le, Moen ni du ke gotu le tungô? Ya tey kehtaw le du kun. Sbol tô bentik le lu kun, tnódónem ke bud le temngón. Tódô hegasà talak seel yó kem tau kól mehek yó koni.

Ngangen ne kun, són mò le stulón ni kem lewu ngà, mon le, Sok efet hlafuls là géhél le btik le Yê, tódô te lemwót nebel te yó kem dumu Yê. Yakem wen se bud dumu te nũ bè ni.

Tahu se kun, tikóng nee hlafus là kô le
btik yó kem tau yó koni. Lemwót yó kem ngà
gotu leket le ngom le, omin le lemwót. Tódô
tebel le yó kem tau tolo tungô.

Tey deng tahà lan le kun ni kem ngà lewu.
Ngang le mógów efet le hlalak lem yem tey
datal lamang. Ngangen tódô ton le yó kem
tau smakay kudà gu ditu lewu le. Ngang le
mton kul efet moni bélê le. Ne mon yó kem
tau smakay kudà, Mung ye kum. Ni se nógów
me na me e nangay yu, abay se deng le kól
ditu bélê me yó kem tuha ye. Tahu se kun,
mung yó kem ngà.

Song le kól ditu kun deng móyónen kimel.
Ne omin le motun ta. Tódô ton le yó kem yê
le nù ta bè yem gunù yó. Ya tey keskik le
kun. Anì monem kun, yó se yó kem tau tehe
mehek. Tódô kdê yó kem tau tehe mehek gotu
bud ton le bè yó. Deng le gotu matay bè des
ugu. Ne yem tau mangay yó kem ngà yó koni,
yó se kem tau fun yem des ugu. Ne tódô hlós
kebenwu le ne kun.

TUTUL TAU WOLU OHUHEN

Tehe yu ekni sal gel wen tau mlok elem tuduk. Wen sotu tau mfun wolu ohu gel mógów elem tuduk nen e gel mlok. Bè yem kógówen elem tuduk gel mung du yó kem ohuhen. Sotu kdaw tungô lem tuduk nim tau wolu ohuhen ni, ne gotu le bud mung du yó kem ohuhen, -bede hnò kemgis ne leembang lówó le snéen. Fat libunen ne fat se logihen ni kem ohu ni.

Ne deng hulô ne gunuhen sdef kdaw ne móyónen tógó yem ken nmoen. Yó gel nmò yem ohu alí bong bè kdéen gel mokol bè tonok. Bè yem kokolen lem tonok yem ohu alí bong, són moen tenga yem tau funen. Monen, Moen kut ke són moen mokol ohu ni.

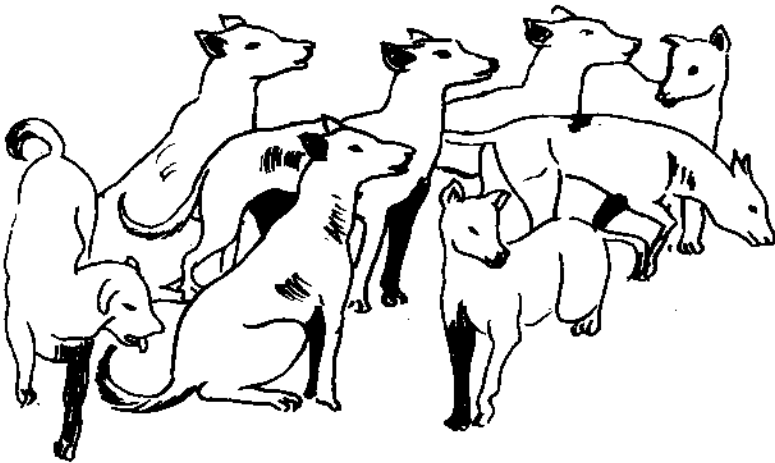
Timbow deng tógó ken yem tau mfun wolu ohu ni, ominen mken. Ne gotu hen-óten yó kem ohuhen. Tahu se, mógów le eklohoken yó kem ohuhen, ne gotu senket henkenen lu. Bè yem kken ni kem ohu tódô henslò le mken yem ken le. Ne là dogen legen sana deng kken yó kem ohu.

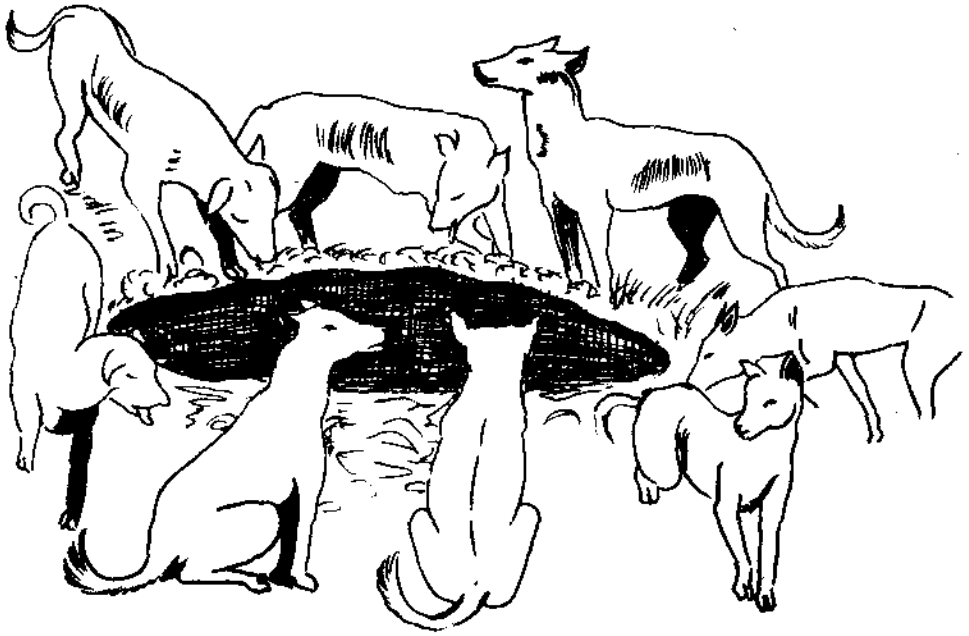
Ne timbow deng kken le, omin le gotu lem wót yó kem ohu bud le mokol lem tonok. Tódô sentóbóng le mokol talak lósól yem lowig yem fun le. Là kóen dog legen sana kmifus kulu knelem yem sol. Bè yem kokol le ni tódô bayà yem fun le, là dog bnólówen kul. Tódô olohen temngel nmò yó kem ohuhen ne són moen hedem snéen. Yó hendemen monen, Ke yó dum tolo wen dù kdaw hyu nawahu tódô mulék ni. Okóm ni laen dù gmou abay se deng nbuten kifu.

Là ne, deng kken yem tau wolu ohuhen yó, ne deng tey nelem se yem sol nokol yó kem ohu. Ominen lem wót yem ohu bong nngesen yem funen. Ne mudél yem fun le, monen, Moen de ke nngesem o? Okóm mom henlelen mnges yem ohu

alì bong ni koni. Yó hendem yem ohu bong ni
anì mógów elem yem sol nim funen.

Timbow tmakas mnges yem ohu bong ni,
tódô nangaen yem sning yem funen etu lem sol.
Ne lemwót yem fun le malù likò abay se nbuten
kifu ne gu lem dlag. Ne timbow deng kól lem
sol yem sning yem fun le ni kem ohu, omin le
sulék mnges yem fun le. Yó kóyô le ke lemwót
yem fun le elem yem sol nokol yó kem ohuhen.
Ne tahu se, lemwót yem fun le elem yem sol.

Ne ominen mungol yem tmaba ebè yem sotu bulul. Yó utóm yem taba le, monen, E Wè, ke lemwót ye mit ye kut tólón, mò tólón tau mógów. Ne bud bnalà yem sotu, monen, E, mit se du. Ne bud tmaba yó kem dumu bulul, mon le, Lemwót tekuy ne. Ne bud mon yem sotu bulul, E, yó o ne.

Ya tey klikò yem tau fun ohu. Ne mofok klutay yem tau fun ohu ni mò limunen bè bak yem sol. Ne ominen nù ditu lem yem sol ne hembong ofi snéen abay se malù lamang lem yem sol. Ne lem wót yó kem ohuhen gotu lem fen gu hilol bak yem sol.

Là ne, legen udi tódô gungolen yem tey lembang muni legdeg, ngangen muni legdeg efet moni bè bak yem sol. Ne e demlu sotu ohu libun ne tódô gungolen langat yem busaw, ngangen lemangat efet là buden mgel. Ne legen udi bè yó, tódô gungolen sotu legdeg moni ebè yem bak sol. Bud demlu sotu ohu logi, tódô gungolen tum langat bud ngangen lemangat efet là buden mgel. Tódô suloyen buteng unihen mékét tau yó kem ohu. Yó kem nékét le ni busaw tô ne e msék yem fun ohu. Nee sòn yem muni bè yó yem ali geta bè yó kem busaw. Ne sòn demlu yem ohu bong bélê le. Tódô gungolen yem tey lemangat bong, ngangen lemangat efet là buden mgel.

Là ne, tanay klóót hefét lem dlag. Tódô hyu kegnómen du yem tau fun wolu ohuhen yó koni. Monen, Là mataye ilóu, ne gkoduhen yó

kem ohuhen. Ne ominen hambuk yem bulungen yem tau fun ohu ni abay se là buden tô mgel. Dalang se yó kem ohuhen, là bud le heknod, tô le tawan bè yó kem busaw. Ne timbow deng kehebuken yem bulungen, omin le yó he bud kemgis yó kem ohuhen ne dalang se yem tau fun ohu.

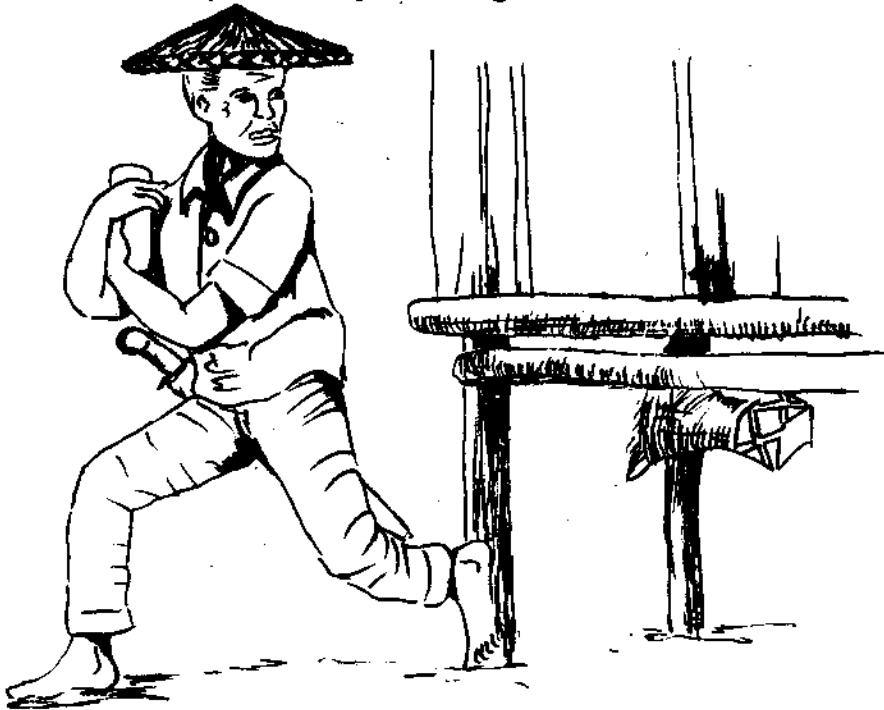
Là ne, mwas ominen yó he hewà yem tau fun ohu. Ne tódô hetifes lemwót mulék yem tau wolu ohuhen. Ne tódô sòn kógówen yem tau fun ohu. Hlós là buden mógów elem tuduk, deng medlà.

TUHA LOGI NÙ LEM BNES

Hek kun wen sotu tuha logi nù lem bnes, yó gunu le moluy du Tuha Logi nù lem bnes kun nim tau ni, abay se sòn lem bnes gunuhen nù. Bè yem klawihen mowil nim Tuha Logi nù lem bnes ni, tey mgel yem kun klowil, sòn gel nmoen mnagaw. Ne ali hulung mò tulón bè kem dumuhen ne hulung mò sukat snéen.

Sok gel hendemen mnagaw nim Tuha Logi ni, tódô mógów ebè yó kem gunù laen dù tauhen.

Ke sok motun bè kem gunù laen dù tauhen tódô
ma ke wen ken ne utón tonen. Ne gel niten
ebè gunuen yem gel hennagawen. Ne wen se
gunuen lem bnes nim Tuha Logi ni okóm là
moen nmò.

Sotu kdaw deng alí bitil Tuha Logi.
Ominen mógów ebè gunù Bong Busaw nen e mni
ken, okóm là dog benlay Bong Busaw du ken.

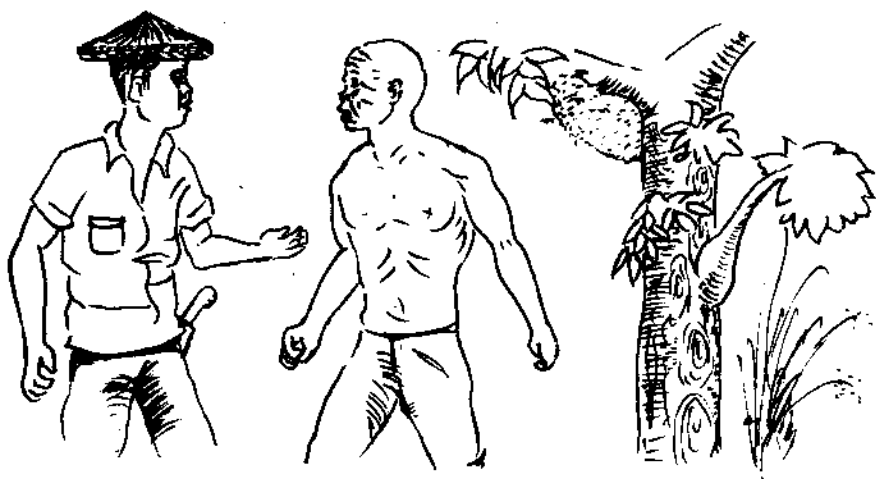
Sotu kdaw mógów gu lem bnes Tuha Logi, bè
yem kógówen wen tonen nuhag téwéng bè yem
hanga kogò moni bè tonok. Nim Tuha Logi ni
lumun tô wen dwatahen. Ne mon Tuha Logi mò
yem nuhag, E nuhag, béem nékét o kóe, wen

hékétu kóm kedeng Bong Busaw. Ke sok
bnogulu u holi muni anì tóbóng Bong Busaw.
Abay se nim Bong Busaw ni gel tóbóng ke wen
gungolen uni blówón. Ne tahu se, bnogul Tuha
Logi yem nuhag, tódô kéng hekowingem uni yem
tey tilob blówón, tódô ket bulul notunen yem
uni yem blówón Tuha Logi.

Ne là dogen legen sana yó Bong Busaw.
Omin Bong Busaw mon du mò ke Tuha Logi, Na
Sembilà, tey tilob yem blówónem, botong gefet
béléu ditu bè sentu bulul unihen.

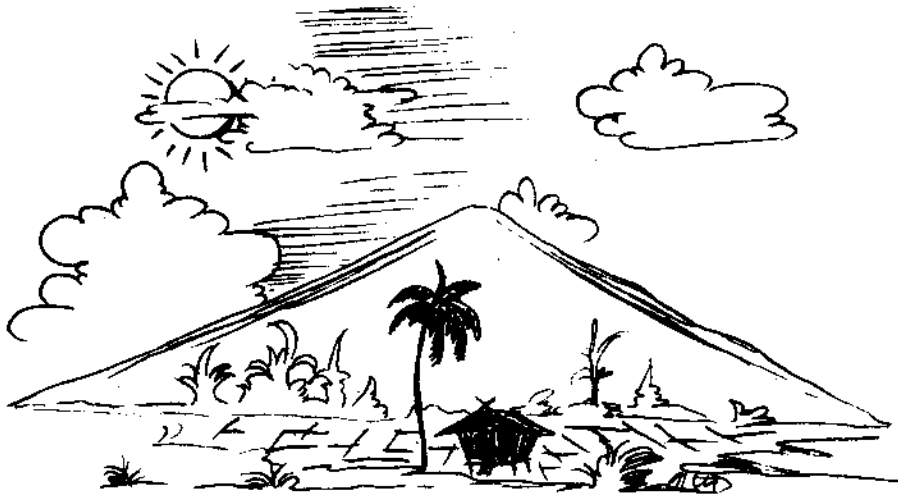
Myó se, mon Tuha Logi, tey tilob unihen
ni dou blówón ni. Ke móyói bnogulem. Yó dé
Wè Sembilà, olò hebogulem do blówónem. Okóm mon

Tuha Logi, Là hyu kebogulem du ke soke nù bè ni. Yó he kebogulem du ke sok tlu bulul deng nuléhu. Yó ne, mon Bong Busaw, Géhéli lemwót ne Sembilà, anì géhéì bnogulu yem blówónem ne anì géhéì gungolu unihen. Ne tahu se, lemwót Tuha Logi.

Ne tey deng legen ne kewót Tuha Logi ne deng tlu bulul nuléhen. Ne tahu se, bnogul Bong Busaw yem blówón Tuha Logi. Hol tnù Bong Busaw se bogul bè butù yem blówón. Tódô bwa tey yê nuhag ne le e sensékét Bong Busaw. Adéy, mon Bong Busaw, hatayu dou gi, tey bong kéngen Sembilà. Ne e lemwót mlóy Bong Busaw igò nim yê nuhag semsékét du. Ya tey langat Bong Busaw ne gungol Tuha Logi yem langat Bong Busaw. Kyaem, mon Tuha Logi, katem ali sidek kmoem Bong Busaw, mon ke là nékét nuhag kóm.

TUTUL TAU GNAN

Tehe knóng kdaw gnan kun ekni gotu kti
kdéen él. Balù udi ke wen él tonem.

Bè yem kmoen yó, wen sotu tau wen
ohuhen. Nim ohuhen ni lemwót hlafus htabag.
Slong kól deng kemdaw. Són moen tendo mnges
yem funen, igò yem tey héfê bè lówóhen. Són
moen hemtaw du yem funen. Hentawen héfê bè
lówó yem ohu. Monen, Dô wen él gunuhen gu
ohu ni.

Ngangen ne kun efet bud lemwót yem ohu
bud htulé bak dól. Ominen huli du yem funen.

Ket lan yem ohu, ket lan yem tau funen.

Ngang le mógów efet le kól bè yem gunun wen dlagen. Ominen binguy semfulék ebè yem funen mung du. Tahu se, mógów etu yem tau yó, tódô tonen él semfut gu laan yem tey botu bong. Bè ktonen yem él yem tau yó tódô sniwihen yem ohuhen, botong kehyu nawahen.

Omin yem tau yó hemtilob mokol kmilib yem él, nmoen kokol. Deng kmoen du kokol, ominen mlóy mulék ebè gunuen. Ominen gotu htaba kem dumuhen sebét gmunù bè yó. Tahu

se, gotu le sbung béléen bè gunuen. Ominen mon du mò yó kem tau deng tinoken yó, Deng tekuy mowil ne ni. Deng wen él tonu. Mon yó kem dumuhen, Gunuhem mton él de kóm? Là, mon yem tau fun ohu mton él yó koni, ton yem ohuhu lanen htabag. Slong kól deng talak kemdaw. Són moen mnges dou, lel tey héfé gu bè lówóhen. Ne nworten ou lemwót yem ohu yó.

Timbow me kól bè yem koyu wen tey botu bong nù laanen, tódô tonu él semfut gu laan yem botu bong yó koni. Ya tey kehyu nawahu botong lenkefu ngà ohuhu.

Nawaw se kul ktimu óyô yó kem tau tinok
nim tau fun ohu fen mton él, tódô gotu
sniwi le yem ohu ne sensabang le se kun
yem tau funen. Mon le, Tey hyu kut yó de,
Wè. Igoen tey nóng kdaw mékeng, són tonem
bala tonok mom hulô.

Deng tekuy mowil ne mni, mon yó kem tau,
deng wen él tekuy. Ke là uu fen wen ohuhen,
mefet ni laen kô él tekuy se.

Hlós yó koni ket gmunù mò ken, ket meted
bè yem ohu ne yem tau funen snéen. Hol
lumun kmò le du lumun ke tau. Yó se botong
kbong nawa le du. Ne nbuten bè yó ne tendo
wen él.

NGÀ HIKIT

Hek kun Ngà Hikit, deng matay yéen ne maen. Hikit bè yê dien ne mà dien. Okóm là kóen tilob kmò le ebéléen. Tey gel kfes le du lel le gel kemyaw du. Són te kohù gun gel nù. Laen kô dù nesen, là se dog benlay le du nes. Són downen doun kesongi nim Ngà Hikit ni.

Tey gel kkéméten du yem yê dien. Ya tey gel kiken. Ne yó kem ngà dumun segbót, tey gel kodoy le du ne tey ktondo le du snéen. Sok gel benlay le ken són sifólen blay le du. Són yó alí danda dók le snéen, tibas là hol gbeken du.

Ngangen ne kun nim Ngà Hikít, malù deng gembek udi. Na sotu leban gel nbóen ne deng gbeken mbô bnukù ne kun. Tódô kem lenoken ne kun nim ngà ali danda dók. Hatan gel mken he kun, ke deng deng kken yó kem tau gunun ali geklifén. Okóm són kem ubangen gel tebel le béléen. Balù igoen mken kun, yó ne yem kdanda kdók le du, lel le gel smulô du he. Mon le, Ali mduk ngà sidek ni duu. Yake dog henken. Yó ne kun Ngà Hikít, tódô kem hegbayà. Olon tódô gel mkik. Tey gel ktondo le du kem dumun ngà, ewenem tódô kem hegbayà bélê le, lel le ali gel kmuli du. Mon le, Hihi, ngà sidek, nusing, laen dù nes, ngà knikab.

Sotu kdaw hanā hlafus hangay le él. Tey keheslò le du. Tódô kem lemwót te kohù bè yem gunun gel tungô. Són ohu dumun gel stungô. Mung du ngà ohuhen. Sok gel wen gunun esolu, són ngà ohu dumun. Tey gel toul yem ngà ohu ke là tonen ke Ngà Hikit. Sal gel nebelen gunun esolu.

Ya se tey gel kboug le yem ngà ohu yó kem tau. Mon le, Wen ukóen ni dum ngà ohu nii. Bo tedu ali loloen béleen tu dum datù tuu. Ya tey gel ail yem ngà ohu lan le gel hemsidek du.

Timbow le kól ditu lem él koni, myón te botu yem ngà ohu ne sulu Ngà Hikit yem bnukù. Igoen smulu du, tódô són moen mngel yem ngà ohu ne ngangem mbak. Ketngel Ngà Hikit ebè yem ngà ohu, ne tonen yem ngà ohu smolu ebè kulu yem él. Ketngel Ngà Hikit etu, tódô tonen tey tuha logi udi mdà te hagang. Tey bengeten, tódô gefet bè tonok. Tódô gotu bukay kdéen, ne weken tódô kéng syuba.

Tódô bugal nóngóng yem Ngà Hikit, ne bugal se kun ail yem ngà ohu. Tô mlóy Ngà

Hikit, okóm mon yem tau bilô yó, monen, Béi tô hlikoem dé, Ngà Hikit. Laen dù knikoem béleu. Hlonihi dé. Wen tulónu kóm. Tahu se kun, igoen setbol kkel yem ngà lewu le ngà ohuhen.

Mudél yem tuha logi bilô, monen, Tonu tey sidek keglayamem, Ngà Hikit. Tey kkoduhu kóm. Duhen ni deng tonem o. Nem ne mung do lewu ye ngà tuem. Béi hlikò, laen kô desem ke mimóni. Angati baling datù he. Tahu se, lemwót le igoen hból ketngelen nim ngà sniwihen ngà ohuhen.

Ngang le mógów kun efet le sut bè yem
tey koyu bong. Ne mon yem tuha bilô, Ni se
kum gunù. Motuni.

Nù se lan du? mon Ngà Hikit.

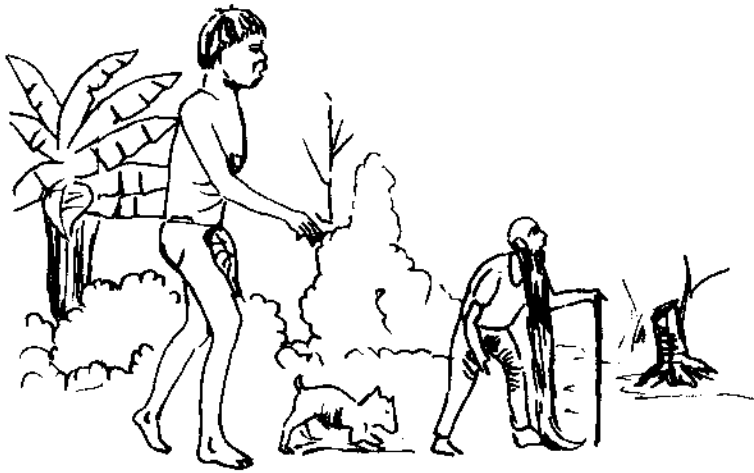
Mon yem tau bilô, Là tonem du kô? Myó
sii aut gdek klokok tihem.

Là sii, mon Ngà Hikit.

Na, mon tau bilô, yó duónen, tolo kmefen
yem ketngelem. Hlonihi dini kun. Louf te
kóm ni bulung lewu ye yem ngà ohuhem. Tahu
se kun.

Okóm, mon tau bilô, Béi tagad temngel
efet gungolem unihen legwét gu lem lumaken
tóku. Baluen ke deng legwét, ke là deng
gungolem du mail ngà ohuhem tñibóhu. Tô
mlóy Ngà Hikit.

Béi mlóy, mon tau bilô. Là tonem du
kehyu ktauhem ke tô lumun yó nmoem, ne là
tonem du hyu ngà ohuhem. Tahu se, tódô kem
kéng mdà te kmalag kun nim ngà botong kkel
lem lówón.

Nen e nouf kun Ngà Hikít. Lumu kegnóm
Ngà Hikít du ke wel le hlosok. Gungolen se
muni legwét nim tók. Ya tey sidek klikò
Ngà Hikít kun. Laen ofolem hmingun du.
Botong tódô getngel Ngà Hikít, tibas là
dengen mail ngà ohuhen. Unin temngel, tódô
tonen tey ulal leembang menganga hegilu
ebéléen. Là bud tonen du ngà ohuhen.

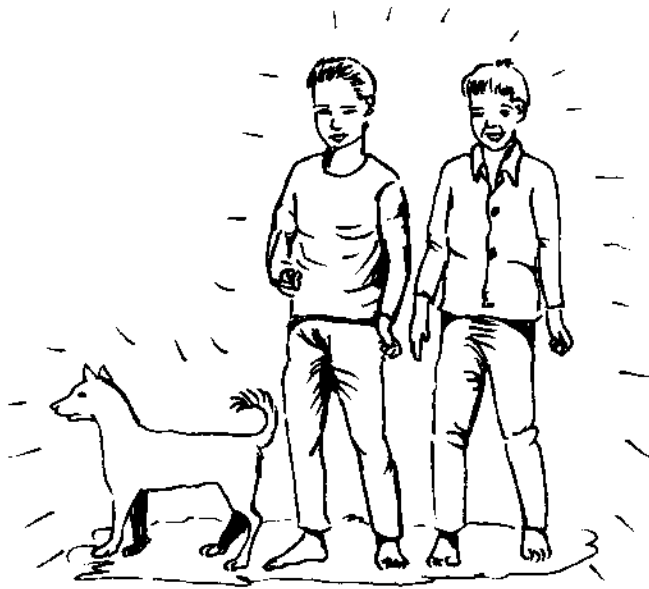
Tódô lemangat, monen, Mataye gi dou.
Btang lem klinguhen se nim mudél bede
kbongen geng blawang. Monen, Ke mimóni,
tonem kehyun. Là ke là, là tonem du. Budi
hidong, monen, efet bud gungolem yem mudél
ebéléem. Béi tagad temngel efet gungolem

udélu. Béem knikò yem ulal. Tahu se kun, bud hidong Ngà Hikít, mom lenwéen ali sidek klikoen, lelen hemdem nim tey lembang ulal, kô nékét le Ngà Hikít.

Yó ne kun Ngà Hikít, yó kegenen tódô hidong balù tanang kuleng ken, laen kô géhél gungolen mudél. Tódô bud gungolen nim uni legwét tók gu lem lumaken. Hendem Ngà Hikít, angat tñibóhen ou kedeng. Bud tô temngel se, bud là. Knikoen kô là balingen yem deng monen mò du yem tau bilô.

Ne gungolen se nim ail ngà ohuhen, tek sulék lebagal. Ne gnómen se nim dmofi lem uyóhen, ne gungolen se nim mudél, monen, Temngeli. Ne tahu se, ne e temngel Ngà Hikít.

Hmung tódô tonen tey tau bong ne huték mdà klohoken. Tonen se nim tey ohu bong, bà snakayem, mdà klohok tihen. Nen e hnénég se kun lówó, tódô sngel matahen, bà mon tey tilob nes hekluun leseken, ne tódô mló kuliten. Kéng tô kulit ngà lomi sut. Laen dù bud lekes tonen ne là bud wen using tonen bè knuen.

Bud nkayen bè yó ketngelen, tódô tonen tey gunù bong nbeng ma olung, yem tehe koyu bong tonen se. Duhen ni, mon yem tau yó koni, dengi sut dini ne dengi tólóng bè kem dumum. Nem na motun ta anì tonem gunuu. Nitem ohuhem. Tahu se, motun le nen e hnénég lem yem gunù. Tódô kdéen klasi kimu talak tonok gotu tonen bè yó.

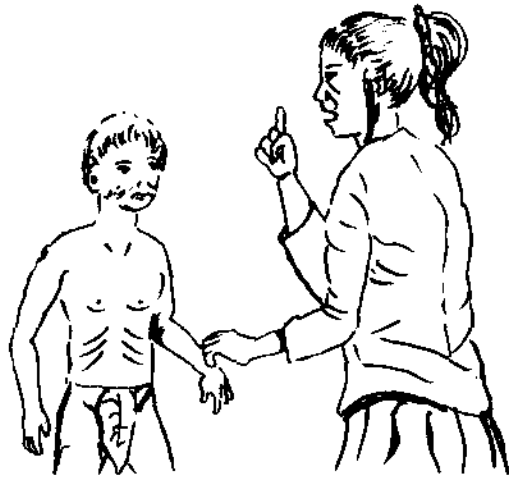
Mon yem tau yó, Là tagad henkenu kóm bè ni, kô là guléki. New ne bud hulék uu. Bud tonu uu he. Tulónu kóm yem kóyóu béléem. Lotoben là nuen kni yehenu. Lewu ngà me, sotu logi ne sotu libun, tolo le mило ebè sokol longit. Fat ni he kkól le. Nem ne bud mulék

ani ne le hol senkebê u. Ne angkat méléel yak le béleém ne angkat dilut le laan tihem he yó, yó kem kdê dumum ali gel hemsidek kóm. Okóm là tagad heseku du béleém nim lówóhem ni. Nem hlun mtung lilung, dalang se nim ngà ohuhem. Wen bulung angkat blayu kóm sok bud nwitu u edini. Sok lumangem bè knuem, tódô lumun ni se kmò klówóhem ni kton le kóm. Ne sok bud dyohem yem sotun, tódói bud mkél bè yem gna lówóhem.

Tahu se kun, nen ne bud eted Ngà Hikit lem él yem tau yó koni. Ne dyohen du yem sotu bulung. Tódô bud mulék bè sana lówón Ngà Hikit lewu le ngà ohuhen, dalang se yem tau yó koni, tódô bud tau bilô.

Gungol Ngà Hikit se tey gad taba yê dien du, monen, Tey té kangayem él de ngà, là géhéel matay. Deng tahà kdaw. Kdéén hlagi gotu hlagihen du.

Nen e mulék kun yem ngà yó koni, nbóen kobong nen e kól ta. Mung kton yê dien du mung kogoten du nen e mò mogul, lelen mdong du. Tódô kem dyolen bè tonok, lel ni ail

ohuhen. Tafa nawan yem tey ali kehsidek le nim funen, lelen ali hmatay moug yem nga ohuhen. Tódô kem tek hulu kun Ngà Hikít lewu le nga ohun. Tódô le slasà desenfól, ya tey kiken. Gotu le mógów ebè yó, yó kem nga ne le e henwog.

Mon le, Kyaem dé, nga laen dù mu. Tey kehekyà le du, mon le, Kyà, kyà!

Bud legen udi bè yó, bud hetngón Ngà Hikít, sniwiheh nga ohun, bud le mulék ete kohu. Là kô dog henken le ke Ngà Hikít, mon le anì medlà.

Hek nee mon le wolu ni kehtohen mô ninum bè ni, abay se wen sotu datù hotunen tlu ngaen libun bè yem gunù bong gunù Ngà Hikít

nù.

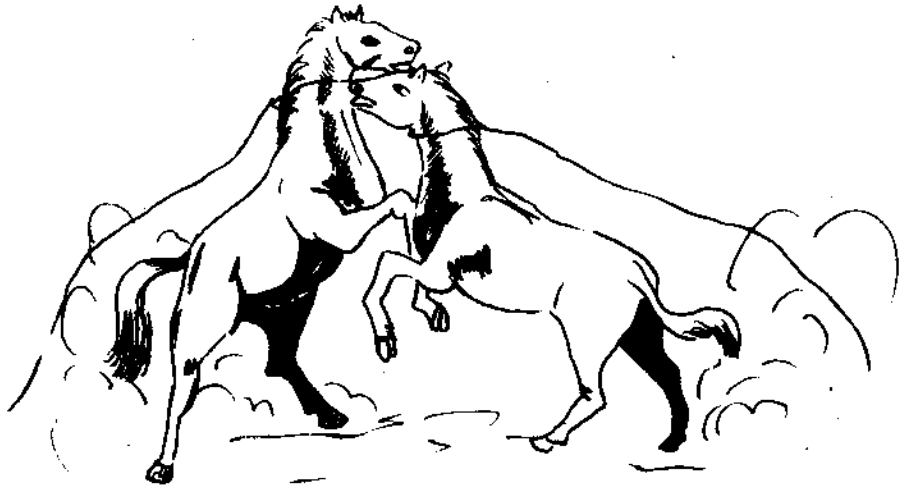
Són Ngà Hikit kun alì tendo danda dók le mò nmò, yó kem ma koyu, ma doun, ma sani ne ma ken kudà. Wen se gunu le gel hemken du, wen se là. Wen se gunu le gel mfan du ken, wen se là. Wen se gunu le hemken du sok lemwót, wen se là. Yó gel nmoen sok kól lem bnes, gel mebel likón ne dulon ne hosò mò kenen abay se bitil. Sok bud gel kól ta bud heflós le elem él. Nù ne yó kem hmò le du. Bede eles gel mung du ngà ohuhen, kihu gunun esolu Ngà Hikit.

Ngangen ne kun, mon le tek limu ni duen mò ken bong. Lemwót yó kem tlu ngà yem datù ne le e klot mebel kimu, yem kimu tgut yó kem libun yehen le ne tgut tuón le libun ne tuón le logi. Yó tgut yó kem tlu ngà libun, tedyung ne kmagi ne fandì ndól ne ket kul na sotu bokog ngom libun. Yó kun tgut yê yó kem libun sotu bulus fandì ndól, sotu bulus tedyung, kmagi bong bótóng, tlu bokog ngom libun. Yó tgut tuón le logi, kfilan dolol lubón, tlu bulus ulew ndól, tlu folò sudeng nanti. Ni se kdê ni kem ni gotu kenlot yó

kem ngà datù.

Ngangen ne kun, tek tlu buteng duen yem mò ninum. Hek nee hto kun yem tey mò ninum. Ya tey tau genged mógow ebè yó. Kentihen ngà logi ne ngà libun, kentihen tau datù ne libun boi. Okóm yém kegdek tau mulu ne yem kegdek yó kem hol baken, là deng le kól he yó kem tlu ngà datù bè yem keklot le. Mon yem datù fun gunù, Kunen ne ke sidek kbak ye ebéléu bè nim ksut ye, ne yó kem towuhu, abay se là deng le kól he yó kem ngau. Tolo ne le e tulón ke bong libun bè sokol tonok kmou ken, abay se sónen du se hol libunu twogu.

Yó nmò yó kem tau hlun le hmatan.
kkól yó kem logi myehen, hlun le sékét kudà,
ne ssukót le safi ne bew, ne lel le smagi
ne kmintang, ne lel le tmonggong ne lel le
madal. Hlun nmò le hmatan ni kem tlu ngà
datù.

Hek ne e lemwót te kohuen Ngà Hikít lewu
le ngà ohuen. Tô le liwà gu lem yó kem tey
tau wen, lelen tô hménég. Ne e mton yem
datù fun yem gunù. Itu, monen mò yem yê dĩ
Ngà Hikít, lo ye kut lem blóng tau dé tum
tey ngà sidek tuu. Wadag gù myak.

Tahu se kun kewót yem yê dien gunun hikit nen e na yem tey hutul koyu nen e mò moug ke Ngà Hikit bè yó lem blóng tau. Tey langaten. Benkólen tô mon du, Bê te, Yê Hà, bê te mom sboug sen. Tnódónem yê dien hluy ke Ngà Hikit lem yó kem tey tau wen. Igò le moug ke Nga Hikit, igoen fen lamangat mail bè yó se ni dum ngà ohuhen. Okóm tódô kem bud homong bnoug le se kun ne tódô kem bogul le ta Ngà Hikit yó bek ngà ohuhen. Tódô le kem slasà bè yó lewu le. Gotu le tô mtafi. Omin le bud bemtik du ne danda dók le elem él. Deng mosol ne kdaw.

Ne é kól lem él Ngà Hikit, tódô glohen tum tuha logi udi myón te botu. Tey, monen mò ke Ngà Hikit, tonu tey sidek keglayamem. Là he yó, angati bud tofi ta bélê le he yó. Duhén ni, nem na bud mung do lewu ye ngà ohuhem. Deng kól tuha libunu. Tahu se, mung Ngà Hikit, tebelen bè sol él yem bnukù nwiten.

Ngang le bud mógów efet le bud kól bè yem tey blétê bong. Mon yem tau, Motuni sen Ngà Hikit. Ne gungolen udél libun ne udél ngà, okóm laen dù tonen gunù. Ominen demyo ke

Ngà Hikit bulung yem tau bilô yó koni. Tódô bud ton Ngà Hikit tey gunù tilob ne yem tau udi baling tey tau bong, ne senged se ke Ngà Hikit lewu le ohuhen. Tódô le bud baling se kul lumun yem tehe gna kbaling le.

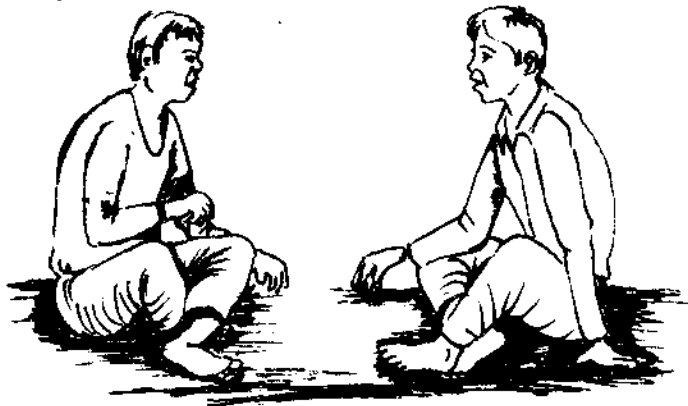
Ton Ngà Hikit yem libun yehen yem tau bilô ne lewu ngaen. Sotu ngaen logi ne sotu ngaen libun. Tey tilob kesegbót le ke Ngà Hikit ne senged se yem libun yehen yem tau bilô, tey tilob knawahen ebè Ngà Hikit.

Tey libun knuun yem libun yehen yem tau yó. Tey huték lelen bong tukuen, tô kbongen ngà kuleng tukù myón te kulun. Ne tódô genut bè seel weken. Monen mò ke Ngà Hikit, Nui bélê me bè ni ke nen ne deng yem mò ninum ani wen dumum nù bè ni.

Omin le hemken ke Ngà Hikit. Nim deng
kehken me kóm ni, mon yem tau yó koni, gunun
deng gfan angati baling tau bélê me. Tey
dê klasi ken le kun ne tey dê klasi utón le.

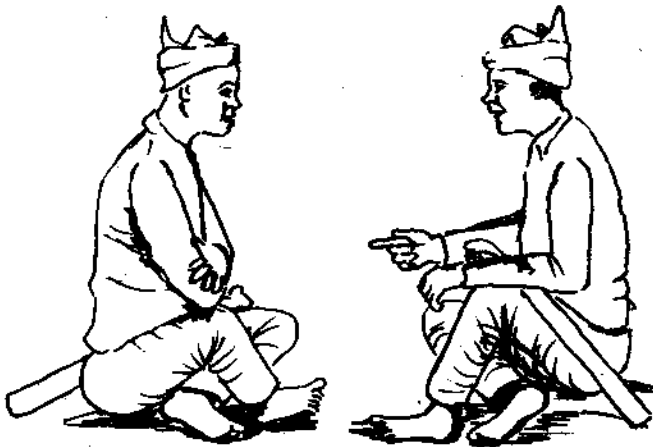
Timbow deng kken le ominen mon mò ke
Ngà Hikit yem tau yó, Ni, monen, bulung
blayu kóm. Lewu klasihen. Bong nim nked
hulô, monen, bulung hemomi, ne bong nim nked
hitem, monen, bulung hen-gen. Blayu kóm ne
nim bulungem okóm béem tagad lumang he nim
hemomi. Tulónu kóm klumangem du. Hol btang
sóól buteng he kedeng kedyohem nim hemomi.
Haya hlafus he, monen, kkól yó kem ngà datù.
Angat wen ngà boi tódô baling yehenem lanen
wen tonen béléem kifu. Béi hbakà kóó, mon
yem tau bilô mò ke Ngà Hikit. E, mon Ngà
Hikit.

Bud kewót le bè yó, olo le semlob kobong lem él. Unihen kól ta, uni le bud hemluy moug du lewu le ngà ohun. Bud tek hulu Ngà Hikít, tódô kem tek hulu ete kohù. Són yó nmò Ngà Hikít, són semnuk kuleng. Ne le e henken Ngà Hikít, són sani bede tódô bot le ebéléen te kohù, là se bud le móyô ke bud mógów etek seel.

Hek deng ne e kifu bè yó kun. Tey, tey, mon yem datù. Kunen ne ke léd ye se o tolù haya, abay se là kól le kifu ni kem towum, Lai.

Ton du we Lai, mon yem datù fun nulu. Mni se sana gel kmoen, sal gel wen se gunun gel slél yem nmò.

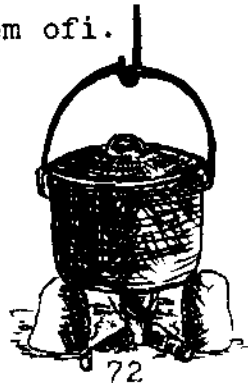

Ngang le stulón kun deng senga ngà,
ngangen senga bong tau igò le tendo hesnuk
du ke Ngà Hikít yem kuleng blongon.

Là, mon yem datù fun gunù, geblà kuy ne
ni ali hebnes mudél. Wen yó kem towuhu,
ani gtungô le. Tahu se kun, ne le e gotu
lemwót tungô kdê le. Balù tau fun gunù
gotu lemwót tungô. Tódô skibung long le,
bà mon tey kliteg le.

Tek sotu là dengen lemwót tungô, són
yem ngà boi hol són twoli bè yó kem libun
angát myehen haya. Abay se deng sendawen ni
kun tungô, miteg bè yem tey ksakay le kudà
gu bè benwu le.

Yó ne kun ke Ngà Hikít hinong myón bè
ofi. Gel hesnuk le du yem kuleng blongon.
Ngangen ne kun tógó ne blongon. Ne nono
Ngà Hikít ne yem ofi.

Gotu gtungô ne kdéen tau, balù tau fun gunù gotu le gtungô. Ne hlilil te kohu Ngà Hikit, temdanan te slengeb. Hendemen monen, Ket tau datù sal hendemen du hol datù sendóyón ne móyô ke baling són du datù tinuhen. Okóm là tngón le du yem hol geta datù bè kdê le duhen yem ali gel hegdanà le ne ali gel dmowin ikóng bélê le. Yó se hendem Ngà Hikit.

Hol btang sóol buteng deng ne e dyo Ngà Hikit bulungen. Tnikónge yó kohù tehe gun nù tódô baling tilam. Yem slengeb tehe gun temdanan, tódô baling kama gun temdanan. Yem tehe ofi nù klohoken, tódô baling solok flitan. Yó kem kótóng tehe seyón te kohu, tódô baling blówón lembang. Ne yó kem tehe kuleng myón te kótóng gotu le baling tembaga lembang ne bnogul litok. Yó tehe snuk ofi gotu baling sudeng ne kfilan. Yem tehe hala nù ta, gotu baling klabu lenansay. Tódô kentihen yem nù te kohù, ne nù te hala gotu baling kimu ali mebtés.

Nem e hnénég Ngà Hikit, hol ngà logi tinuhen. Nem e hnénég yem tehe ngà ohuhen,

hol klambaden ohu bong. Baluen ke sòn du
hmatay kul kdê le.

Ne e beklil yem Ngà Boi hol sòn twoli,
tódô sngel matahen mton du yem tey hentaw
ton seblà bè yem tehe gunun nù kohù. Là
hentahuen du yem tonen. Hendemen knahen.
Ngangen ne kun myón. Là sii, mon nawan,
sundu kna du. Ngangen ne kun mdà. Là sii,
monen, sundu kna du. Ominen bud myón ne
bentiken yéen.

Monen, E Yê, e Yê, btiki kun. Wen tonu.
Tahu se, tódô gebtik blékê yéen. Hol tô

hboluk btik se yem yéen, tódô bud lana yem
tehe ton Ngà Boi. Són tonen masà te kohù
dungul ne Ngà Hikit ne ngà ohuhen.

Mon yéen, Nù se tonem?

Tu dé koni te kohù. Ketngel yéen te
kohù, són tonen yó koni dungul ne Ngà Hikit
ne ngà chu.

Kô yó ngà benlek, tek hlalahem igò wen
tô knahu koni. Tlek kóm mom hlala kiwón.
Géhéli bud tungô, mon yéen. Tahu se kun,
tódô kem óyóen hlilil, là kóen tungô. Són
moen hménég ebè ofi, kô bud tonen yem tehe
tonen.

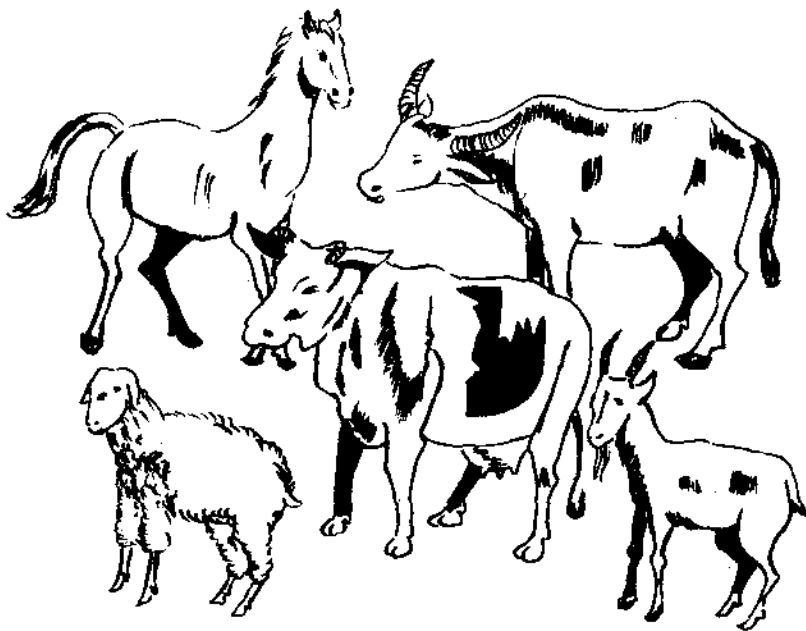
Legen udi bè yó, là bud tonen du ne yem
tehe tonen. Ominen skofi klubeng matan,
tódô tonen tuha logi bilô bè knahen. Monen
mò du, Sok ye syehen ke haya béen dê nélékem
kóm. Hol nélékem Ngà Hikit nù te kohù, abay
se yu angkat lemyu bè kem dumu ye ne angkat le
dmilut laan hólól ti ye yó kem dumu tau.

Ngem, monen, wen toloku kóm. Tahu se

ketngel Ngà Boi, tódô tonen tey gunù ma
olung. Ominen motun ta ne tódô gebtik blékê
Ngà Boi. Ofol kun ke deng tahu anì monem
knahen. Hmung temngel ete kohù Ngà Boi,
bud tonen tey Ngà Hikít nusing, sdulil le ngà
ohuhen. Són moen hemdem du yem knahen,
sélétem yem deng tonen. Là kóen dog gtungô
efet kól haya Ngà Boi.

Hek, hanà tolo minal mwas kun, tódô
gungol le tey uni sengkaling benlel, anì
monem kun yó kem ngà datù telu le, gu bè
bong libun bè bong tonok. Tódô le gotu
gebtik ni kem kdéen tau tungô, bà mon nim
tey uni sengkaling.

Nem e hnénég se tukô huli kun, tólóng kestodol kudà, ne tólóng kestodol safi, ne tólóng kestodol bew, ne tólóng kestodol tubid ne tólóng kestodol se kambing. Yó se kdéen yó gotu nwit le mò blay le bè tuón le.

Éhé, mon le, eles hen-gawang ye lan le kem ngà datù. Ne eles nból ye igam ne tilam laan klabu le. Ne eles hyón ye laan klabu le kem yehen le. Tahu se kun, gotu nból le igam ne tilam laan kem klabu le ne hyón le laan klabu le kem yehen le, igoen tolo wen dù kifuhén.

Hol mimot mwas se kun, gdofi le kem ngà datù. Nbut le se nim bud hligal. Kentihen muni, gotu huni le, kem smagi, kmintang, ne tmonggong ne madal. Omin le motun ta. Tódô htódô le lu laan klabu le ni kem tlu ngà datù.

Okóm kun yem Ngà Boi hol són twoli, deng mom hewà laan klabu, hebnos sentu slungan, gseng bè yó kem tey nes hólós. Omin le gotu myón te kama yó kem ngà datù laan klabu le igò yehen le myón klokok le. Tolo knukum le lu. Okóm kun yem Ngà Boi són twoli, yem kewóten laan klabu hensuen kama yem laan yem nes kukum le kul. Hol kéng tô kulu tau snéen yem le myón klokok yem ngà datù.

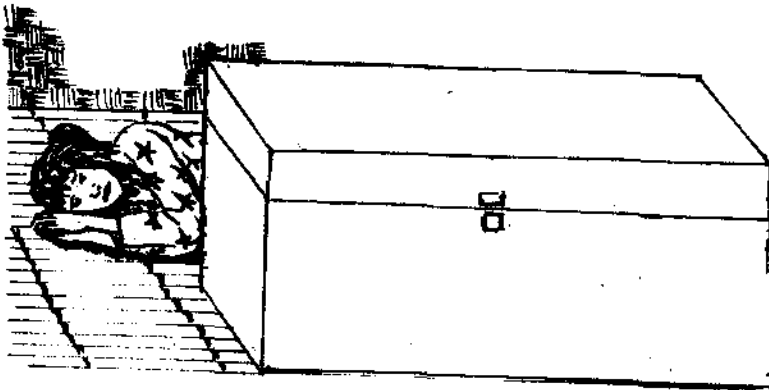
Legen udi bè yó, omin le mon du, Truké ye ne kukum le, kô alì kinì. Tahu se kun. Ne e lemwót yem sotu datù munung gunù, tnukéhen kukum yó kem libun. Timbow le kól bè yem hol sónen, laen dog ton le libun, són kama. Omin le tmaba du, okóm là dogen mudél.

Wen se mon du, kô mlóy mulék, là móyóen myehen. Ne e hetê yem tau datù, mà yó kem ngà datù, monen, Deng atulem ni, Lai. Wen

sengel tekuy ke là ton te du towuhu. Omin
le mólów du, mon le, Nem hen-ganag nawam.
Tolo hlafus he ni. Tahu se hetnù yem datù.

Là, mon kem dumu, nebel ye dé, kô hebnos.
Ne mon kem dumu, Deng wen logi mówóng du mni.

Ne le e nebel kun, tódô ton le sentu
slungan. Mni, mon le, hlilil bè ni. Mon le
mò du, Moem de? Là, monen, wen desu.

Kunen ne, mon le, olom myón likót bè tau dé klohok yehenem.

Bée, monen, Omin le tô mkay du. Bê, monen. Bê ye nogot o. Tódô bayà ye o dé. Tódô nmou dou kógów. Tahu se kun, nen e lemwót mdà. Tódô kdéen mata gotu temngel ebéléen.

Myó kun mdà gu ditu, ngangen niwesen yem tô yehenen. Ngang le hménég du tu ete dól. Tu, sen-galak ye, mon le, kê mógów elaan. Ngangen mógów kun. Tu kénég etedem ete kohù. Tódô nen e lenagaf lenkef nelek Ngà Hikit.

Monen, Ni se dou mò yehen kenbong nawaw.

Kton kem tau du kun myó, tey gotu kkuli le, tek le kem hlébed. Mon le, Tey sidek kkiwónen Ngà Boi yóó.

Tódô kem nen htinof Ngà Hikit igò yem ngà ohu dmiwel ikóng ebéléen. Kehetê yem ngà datù tô yehenen, monen, Mdóhi bè yó, kê gomongi matay béleen yem datù yó kedeng. Tnódónem Ngà Boi mom lemkef bè Ngà Hikit,

sbol tô lenkas le. Tnódónem, mom monen, Ke
hnatay ye Ngà Hikít, tódóe mung matay béleén.
Laen kô muhu myehen du yem logi là datù yóó.

Kungolen du kun yem ngà datù yó koni,
muni kdaen, nsoken sudeng. Tódô diwelen
lem blóng tau, aní laen dù tau gemgafas du.
Tahu se, tódô skuhu tau.

Nkayen lówón, gdek bè lówó seel, sbol tô
hentê le. Tnódónem ngà datù yó kun, monen,
Són ktonu longit dou hlafus ni. New tnatak
tu he kem lewu tuu. Bude mebel tnuen he
kedeng.

Yó ne kun langat tau, là kem hendem le yó dum Ngà Hikit sidek. Yó ali hendem le yem Ngà Boi. Là se mlóyen Ngà Hikit. Són mò le mon du, Mlói Ngà Hikit, wen yóó Ngà Boi, kò mung matay béleem.

Yó ne kun langat tau, laen dù mlos hlóni, bà mon ni bak sudeng. Laen se dù mlos hlóni bè le Ngà Hikit, likò le, kò gomong le se kul.

Bud nkay ngà datù lówón gdek te kohu. Yó ne langat tau. Hol tnù ngà datù ta ni kem lewu le nù te kohù yem sudeng.

Mensag se Ngà Hikit, mung kesdofien lem hólólen yem bulungen. Tódô sen-gengen se kun, baling tólóng kton le ke Ngà Hikit. Ne yem ngà datù tehe tô tmibó yó koni, deng sana tódô nù lem bak yem tey ohu bong.

Tnikónge yem tehe kohù gunù Ngà Hikit nù, tu kun tódô baling tilam guma. Ne tehe hala tódô baling klabu lenansay, yem klabu là deng wen gel kmabu du. Kentihen yem tehe nù te kohù, gotu baling kimu. Yem kdéen tau mton du myó koni gotu le dmilut

laan hólól ti Ngà Hikit. Yem yê dien tehe
alì gel hemsidek du, tô mlóy lemagaf ebè
Ngà Hikit, là kóen deng gefet, deng sana
tódô nangaen hlekel yem tey ohu bong.

Mbut bè yó són Ngà Hikit ne kun, datù bè
kdê le. Là bud tonem du ne yem tehe alì
ksideken. Ne deng mom temnú alì ktilob Ngà
Boi se kun. Yem kdéen tau, balù tau datù,
tehe gel hemsidek ke Ngà Hikit gotu nékét
yem tey ohu bong.

Uma kdaw kun tolo sóól mned. Ne e mbel silà, tódô mdà bè yó tau bilô. Tey ketnga kem tau du. Mdà klokok Ngà Hikít. Ne e bud mbel silà, sòn ktonem kul le Ngà Hikít. Benkól le tó bud mebel du, sbol tó bud tnaba le. Ne e là bud ton tau datù du ngaen. Ne le e gotu stibó sfatay. Gotu le meglà, igò ke Ngà Hikít lewu le Ngà Boi ne ngà ohuhen, tey kehlígal le nù le bè gunù yem tau tmóbóng ke Ngà Hikít.

